

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Válka v Pacifiku – Operace Forager

Josef Mastný

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra historických věd

Studijní program Historické vědy

Studijní obor Obecné dějiny

Bakalářská práce

Válka v Pacifiku – Operace Forager

Josef Mastný

Vedoucí práce:

PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.

Katedra historických věd

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu své bakalářské práce PhDr. Jaroslavu Valkounovi, Ph.D. za jeho pomoc a rady, které mi poskytl při jejím zpracování.

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2022 .....

Obsah

1 Úvod	1
2 Mariánské ostrovy	4
3 Průběh války v Pacifiku před operací Forager (1941–1944)	7
3.1 Pearl Harbor a japonská expanze.....	7
3.2 Bitva u Midway – zvrát ve válce.....	8
3.3 Bitva o Guadalcanal.....	9
3.4 Marshallovy ostrovy.....	11
5 Operace Forager	12
5.1 Přípravy.....	15
5.2 Saipan.....	16
5.3 Bitva ve filipínském moři.....	18
5.4 Saipan – pokračování.....	24
5.5 Tinian.....	28
5.6 Guam.....	32
6 Závěr	37
7 Seznam literatury	39
7.1 Bibliografie.....	39
7.2 Internetové zdroje.....	40
8 Resumé	42

1 Úvod

Roku 1939 vypukla v Evropě válka a do roku 1941 Adolf Hitler obsadil téměř celou Evropu. Německým spojencem byla Itálie a císařské Japonsko. Společně tvořili osu Berlín, Řím, Tokio. Na konci roku 1941, konkrétně 7. prosince, Japonsko napadlo americký přístav Pearl Harbor na Havaji. Tento bezprecedentní útok bez vyhlášení války donutil Spojené státy americké vstoupit do války. Tímto se válka stala válkou světovou a nastartovala americký vojenský průmysl, který během války výrazně překonal průmysl japonský.

Japonsko po útoku na Pearl Harbor zahájilo expanzi do Pacifiku a v polovině roku 1942 se střetlo do nynějška námořně silné japonské císařství s oslabeným americkým protějškem u atolu Midway. Bitva u Midway znamenala obrat ve válce v Pacifiku a ukončila japonskou převahu na moři. Po této události se role obrátily a Spojené státy začaly znovu obsazovat ztracená území. Mezi roky 1942–1944 Američané získali zpět klíčové body v Pacifiku, jako je například Guadalcanal a Marshallovy ostrovy. Dalším krokem amerického námořnictva a armády bylo získání strategického území ve středním Pacifiku, konkrétně Mariánských ostrovů nacházejících se ve Filipínském moři. Tato operace dostala kódové označení Forager. Hlavním strategickým důvodem bylo, že z těchto ostrovů mohly nové americké bombardéry B-29 doletět a bombardovat domovská území Japonska. Invaze na Mariánské ostrovy byla zahájena 15. června 1944 a doprovázela ji největší bitva letadlových lodí v dějinách.

Hlavním cílem bakalářské práce je nejprve popsat hlavní momenty pacifické války, které předcházely invazi na Mariánské ostrovy. Dále přiblížit události bezprostředně před začátkem invaze a nastínit poměr sil jak Spojených států amerických, tak císařského Japonska. Autor rovněž analyzuje průběh bojů na jednotlivých ostrovech, který obohacuje o detailnější pohled na důležité momenty, které ovlivnily obsazování ostrovů. Dále práce zdůrazňuje důležitost obsazení souostroví Marian jak v konkrétních případech, tak v širším pohledu na výsledek války v Pacifiku. V neposlední řadě autor popisuje průběh bitvy ve Filipínském moři a poukazuje na její následky především pro japonské císařství.

Pro přehlednost bakalářské práce ji autor rozdělil do tří kapitol, které jsou dále děleny na podkapitoly. V první kapitole bude práce pojednávat o stručné historii Mariánského souostroví, počínaje objevením španělskými kolonisty. Španělé

po španělsko-americké válce ztratili Guam, který připadl Spojeným státům americkým. Zbylé ostrovy prodali Německu a to je drželo do první světové války. Poté spravování ostrovů přešlo na Japonsko v rámci Společnosti národů. Dále se v první kapitole autor bude zabývat významem ostrovů jak pro japonské císařství, tak pro Spojené státy. Bude zde analyzován především strategický význam ostrovů, který se pro Ameriku v průběhu války měnil. Nakonec se ostrovy staly významnou strategickou oblastí.

Druhá kapitola bude analyzovat a popisovat události odehrávající se před invazí na Mariánské ostrovy. Kapitola je rozdělena na čtyři podkapitoly, přičemž každá pojednává o jednom, podle autora nejdůležitějším mezníku pacifické války před operací Forager. První podkapitola poukazuje na začátek války mezi USA a Japonskem, tedy na útok na americký přístav Pearl Harbor, který se stal bezprecedentním napadením bez vyhlášení války. Následuje krátký rozbor o japonské invazi do Tichomoří. V druhé podkapitole autor rozebírá jeden z nejdůležitějších mezníků americko-japonské války a tím je bitva u atolu Midway, která znamenala obrat ve válce a následnou americkou expanzi a znovudobývání ztraceného území. Ve třetí kapitole autor rozebírá dobytí Guadalcanalu, které trvalo půl roku a konkrétně zde uvádí strategii japonského ústupu. Čtvrtá podkapitola je poslední z druhé kapitoly a analyzuje dobytí Marshallových ostrovů, jejichž obsazení těsně předcházelo před invazí na Mariánské ostrovy a již při této akci byly ostrovy bombardovány. Autor tyto události popisuje skromně a bez větších detailů a to především z důvodu, že nejsou jeho přímým zájmem bakalářské práce.

Třetí kapitola bude analyzovat hlavní autorův zájem, kterým je operace Forager. Kapitola je rozdělena do šesti podkapitol, přičemž první pojednává o přípravách na invazi na Mariánské ostrovy. Budou zde probírány především dny předcházející před samotným vyloďením. Druhá podkapitola se zabývá prvním z dobývaných ostrovů, kterým je ostrov Saipan. Autor zde detailně analyzuje události, které přispěly k obsazení ostrova, ale také momenty, které dobytí ostrova zpozdily. Jelikož v průběhu dobývání Saipanu došlo k bitvě letadlových lodí ve Filipínském moři, autor rozdělí obsazení ostrova na dvě podkapitoly. Mezi ně vloží právě bitvu letadlových lodí. Třetí podkapitola tedy analyzuje průběh bitvy ve Filipínském moři, které se stala největší bitvou letadlových lodí v dějinách. Autor bude analyzovat strategii obou bojujících stran a popíše průběh samotné bitvy. Čtvrtá podkapitola bude navazovat na druhou a bude pokračovat v dobývání ostrova Saipan a dospěje až k jeho dobytí, kde autor zmiňuje událost hromadné sebevraždy japonských vojáků i civilistů. V páté kapitole

bude autor popisovat invazi na druhý z ostrovů, kterým je ostrov Tinian, kde invaze proběhla nejsnáze a nejlépe v celém Tichomoří. Autor zanalyzuje strategický význam ostrova Tinian, ze kterého budou později startovat bombardéry B-29. Poslední šestá podkapitola bude analyzovat invazi na ostrov Guam, který je největším z ostrovů a jeho význam je spíše symbolický, než strategický. Autor se v celé kapitole bude zaměřovat na detailnější zpracování nejdůležitějších momentů dobývaných ostrovů a u každého ostrova bude detailněji poukazovat na důležitost ostřelování a bombardování, které předcházelo samotnému vylodění.

Autor v bakalářské práci pracuje s bibliografickými prameny a internetovými články. Nejdůležitějšími knihami byly *Dějiny námořní pěchoty USA* od Roberta Moskina, který ve své publikaci zachycuje více než 200 let válek a bitev počínající americkou revolucí, přičemž nejpodstatnější pro autora bakalářské práce bylo vylodění na Mariánských ostrovech, které je v knize popsáno od příprav invaze až po dobytí ostrova Guam. Další důležitou česky psanou publikací je dílo Jaroslava a Ivana Hrbka *Vítězství přichází z moře: Od vylodění u Anzia po kapitulaci v Tokijském zálivu*. Tato kniha se věnuje posledním rokům války v Pacifiku a pro autora je důležitá především díky dobré strukturovanosti. *Japonská válka* od profesora Aleše Skřivana pomohla autorovi pochopit pacifickou válku z pohledu japonského císařství a zároveň pochopit japonskou mentalitu. Pro prozkoumání bitvy ve Filipínském moři autor použil především publikaci od Davida Browna *Operace letadlových lodí ve II. světové válce*, která detailně popisuje tuto událost.

Bakalářská práce obsahuje anglicky psanou literaturu, kde se stěžejní knihou stalo dílo *Saipan & Tinian 1944* od Gordona L. Rottmana. Tato publikace přinesla autorovi nejpřínosnější informace o dobytí ostrovů Saipan a Tinian. Aby autor získal detailnější informace o ostrovu Guam, použil knihu *Guam: Operation of the 77th Division* od Harolda W. Nelsona. *The Battle for Tinian* od Nathana N. Prefera přinesla autorovi především informace o strategickém významu ostrovů Saipan, Tinian a Guam. Bakalářská práce dále obsahuje úryvky z anglicky psaných internetových článků, které slouží k doplnění a upřesnění některých informací. Jedním z hlavních internetových zdrojů, ze kterých autor čerpal, je stránka *Warfare history network*.

2 Mariánské ostrovy

Mariánské ostrovy byly objeveny v roce 1521 Ferdinandem Magellanem a námořníci je pojmenovali „Ostrovy zlodějů“ a v roce 1568 byly oficiálně pojmenovány Las Marianas na počest královny Mariany, která byla vdovou po Filipovi IV. španělském, ale námořníci jim až do 2. světové války říkaly The Ladrones (Zloději).¹

Jedním ze španělských zájmů na Mariánských ostrovech bylo konvertovat tamní obyvatele ke katolicismu. Proces katolizace, nemocí a války zredukoval původní obyvatelstvo ze 45 000 na asi 5000 k roku 1693, ale proces byl úspěšný. Dlouhou vládu Španělska nad ostrovy ukončila španělsko-americká válka, kterou vyhrály Spojené státy americké, a v roce 1899 si přivlastnily ostrov Guam. Španělé následně prodali své državy Německu. Konkrétně ostrovy Karolíny, Marshallovy ostrovy a Mariany za 4,5 milionu dolarů. Spojené státy je nekoupily, protože takovou cenu považovaly za přemrštěnou.²

Německé držení ostrovů nebylo dlouhé, protože po vypuknutí 1. světové války do ní Japonsko vstoupilo na straně Spojenců a obsadilo německé pozice. Ostrovy se v roce 1920 staly mandátním územím Společnosti národů pod správou Japonska. Amerika uznala japonskou správu až v roce 1922. Ostrov Guam si ponechaly Spojené státy a ostrovy Saipan, Tinian a Rota přešly pod reálnou kontrolu Japonska. Ostrov Saipan se stal nejdůležitější japonskou državou a to především kvůli produkci třtinového cukru, čímž na ostrově vymizela nezaměstnanost. Na Mariany byly přeneseny japonské zákony jen s několika úpravami pro místní podmínky. Byla omezena výuka a důraz byl kladen na výuku japonského jazyka. Japonci také zvýšili úroveň zdravotnictví, a to především díky stavbě nemocnic.³

Koncem roku 1940 dorazila na ostrov Saipan 5. defenzivní armáda, která začala připravovat ostrov na válku. Především kopáním příkopů podél pláží, připravováním zbraňových pozic, zlepšováním silnic a vybaveností přístavu. V červnu 1941 byly japonské jednotky na Saipanu připraveny obsadit americký ostrov Guam.⁴

Neprodleně po náletu na Pearl Harbor začalo japonské obsazování ostrovů. 10. prosince byla provedena invaze na americký ostrov Guam (invazi předcházelo dvoudenní bombardování), který je vzdálen pouhých 100 km od Japonců ovládaném

---

¹ HALLAS H. James, *Saipan: The Battle That Doomed Japan in World War II*, Mechanicsburg 2019, s. 5.

² Tamtéž, s. 7.

³ *Northern Mariana Islands*. In: Britannica [online], [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Northern-Mariana-Islands>.

⁴ HALLAS, s. 8.

Saipanu. Invazní síly připluly k ostrovu v 16:25 a ihned se vylodily. Následovalo několik malých potyček a americká posádka se 11. prosince v 06:45 vzdala.⁵

Význam ostrovů pro Japonsko byl značný a nelze jej podceňovat. Mariany se staly důležitým opěrným bodem pro pohyb japonských sil v Tichomoří. Když Spojené státy zahájily tažení ve středním Pacifiku, sloužilo mariánské souostroví k posilování napadaných oblastí nebo jako bezpečný přístav po japonské porážce. Mnozí japonští velící důstojníci dokonce prohlásili, že ztráta Marian bylo znamením, že Japonsko válku nakonec prohraje.⁶

Je zajímavé, že i přes významnou strategickou pozici ostrovů, konkrétně Saipanu (největší z ostrovů), nebyly dlouhou dobu Japonci posilovány. Na toto upozorňoval viceadmirál Ryunosuke Kusaka, který na Saipanu provedl inspekci během zastávky při letu z Rabaulu do Tokia. Viceadmirál byl ujistěn premiérem Hidekim Todžem, že podnikne potřebné kroky k posílení obrany.⁷ Fakt, že ostrovy začaly být významně posilovány později, mohl přispět k následné porážce japonských obránců.

Větší strategický zájem o Mariánské ostrovy se u Spojených států amerických objevil až v roce 1935, kdy měla armáda k dispozici bombardéry dlouhého doletu (pozdější B-17). Ty by mohly v případě potřeby zasáhnout samotné Japonsko. S rostoucí japonskou vojenskou aktivitou se zájem o ostrovy ještě zvyšoval, ale měl spíše druhořadý strategický význam. Po vypuknutí války se to změnilo. Spojené státy předpokládaly, že budou mít jediného nepřítele a tím bude Japonsko, ale místo toho se musely přizpůsobit spojeneckým vztahům. Bylo rozhodnuto, že se Amerika zaměří na pomoc Evropě proti Německu a až bude Německo dostatečně oslabené, přesunou se jednotky do Tichomoří. Nicméně rychlý vývoj války a především ohrožení spojence ve formě Austrálie donutilo Spojené státy přejít z obranné války v Pacifiku do útočné.⁸

V roce 1943 se souostroví Mariany stalo hlavním cílem a to z důvodu vývoje nových bombardérů B-29, které byly schopné zasáhnout cíle z ještě větší vzdálenosti, například z Číny nebo právě z Mariánských ostrovů. Jelikož zkoušky letů z Číny se ukázaly jako neuspokojivé, byly vybrány Mariánské ostrovy pro start letounů. Americká strategie, které spočívala v přeskokování ostrovů, aby se dosáhlo rychlejšího

---

⁵ SAUNDERS Hrowe H., *Duel v Pacifiku*, Plzeň 1995, s. 34–35.

⁶ *The Key to the Central Pacific: The Capture and Strategic Development of the Mariana Islands by the United States in World War II*. In: Ocean exploration [online], [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <https://oceanexplorer.noaa.gov/explorations/22saipan-surveys/features/history/history.html>.

⁷ SKŘIVAN, Aleš, *Japonská válka: vzestup a pád říše vycházejícího slunce 1931–1945*, Praha 2021, s. 373.

⁸ PREFER, Nathan N., *The Battle for Tinian*, Havertown 2012, s. 29–30.

postupu, vedla k tomu, že Mariánské ostrovy se jevily jako vhodné pro odříznutí japonského zásobování vynechaných oblastí. Také se věřilo, že souostroví Mariany tvoří hranici obranné linie japonského císařství. Toho chtělo využít americké námořnictvo k tomu, aby vylákalo Japonce k velké bitvě, ve které by Spojené státy získaly definitivní námořní nadvládu v Tichomoří. Zprvu byla operace obsazení Marian naplánována na 1. října 1944, protože i když byly ostrovy důležité, stále existovaly důležitější cíle. To se změnilo v průběhu války, kdy ostrovy získaly větší strategický význam a operace se naplánovala na 15. června. Pro invazi byly vybrány tři ze čtyř hlavních ostrovů: Saipan, Tinian a Guam. Guam byl vybrán pro svůj kvalitní přístav, kde se mohly nacházet velké lodě. Dále byl vybrán kvůli rozloze, na které se mohla nacházet letiště. Saipan byl vybrán pro stejné účely jako Guam. Ostrov Tinian byl vybrán pro svou převážně rovinatou pevninu, na které se nacházela vhodná letiště pro bombardéry B-29. Nejlepším místem na ostrově pro vzlet bombardérů bylo letiště Ushi. Druhotným důvodem byla malá vzdálenost od Saipanu, což by mohlo mít za následek, v případě vynechání Tinianu, že by japonské jednotky útočily z Tinianu na Saipan.⁹

---

⁹ Tamtéž, s. 31–39.

3 Průběh války v Pacifiku před operací Forager (1941–1944)

3.1 Pearl Harbor a japonská expanze

Válka v Pacifiku byla zahájena útokem na americkou námořní základnu Pearl Harbor 7. prosince 1941 odstartováním 353 letounů v 07:30 ráno z japonských letadlových lodí. Základna Pearl Harbor byla zastížena zcela nepřipravena a Američané se nezmohli na téměř žádný odpor. Podle generála George Catlett Marshalla byl Pearl Harbor jedinou základnou s možností odrazit takový útok. Bylo zde k dispozici 1017 protiletadlových děl a 227 letounů, z toho 152 stíhaček.¹⁰

Japoncům se podařilo potopit 5 bitevních lodí a 3 poškodit. To bylo 60% z celkového počtu amerických bitevních lodí. Dále poškodili ještě 8 různých plavidel. Letadel bylo zničeno 188 a mrtvých nebo zraněných bylo 3 581. Japonci ztratili 29 letadel s 55 muži. Celkem na Pearl Harbor Japonci shodili 138,5 tun pum a torpéd.¹¹

Cíl vyřadit americké tichomořské loďstvo se částečně podařilo, ale ve čtyřicátých letech nebyly potopené bitevní lodě nejdůležitějším námořním plavidlem. Těmi byly letadlové lodě, které se v době útoku nenacházely v přístavu. Navíc ani nejdůležitější pozemní cíle, jako byly například palivové nádrže, loděnice nebo ponorkové doky, nebyly zničeny. Z toho důvodu se americkému námořnictvu podařilo z útoku relativně rychle vzpamatovat.¹² Tyto skutečnosti byly zásadními pro následující průběh války v Pacifiku. Jamamoto na počátku konfliktu prohlásil, že útok na Pearl Harbor je malé vítězství a že neznamena nic.¹³

Během následujících čtyř měsíců japonské letadlové lodě křižovaly Pacifikem a získávaly jeden úspěch za druhým. Během bitvy v Korálovém moři dokonce potopily americkou letadlovou loď *Lexington*.¹⁴ Ta byla mezi 7. a 8. květnem zasažena dvěma torpédami japonských letadel vyslaných z letadlových lodí. *Lexington* se tak stala první americkou letadlovou lodí potopenou ve válce v Pacifiku.¹⁵ Japonci získali až neuvěřitelné úspěchy, které přinesly až nečekaně nízké ztráty (na Japonské straně). Z toho důvodu se u vysokých důstojníků začal objevovat opojný pocit neporazitelnosti,

---

¹⁰ PIEKALKIEWICZ, Janusz, *Námořní válka 1939–1945*, Plzeň 1997, s. 175–176.

¹¹ Tamtéž, s. 176.

¹² *Pearl Harbor*. In: History [online], [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <https://www.history.com/topics/world-war-ii/pearl-harbor>.

¹³ PIEKALKIEWICZ, s. 176.

¹⁴ HUBÁČEK Miloš, *Pacifik v plamenech*, Praha 1990, s. 265.

¹⁵ *USS Lexington (CV-2)*. In: National Museum of the U.S. Navy [online], [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.history.navy.mil/content/history/museums/nmusn/explore/photography/wwii/wwii-pacific/turning-the-japanese-tide/1942-may-battle-of-the-coral-sea/usn-ships/uss-lexington-cv-2.html>.

který byl nazýván „nemoc z vítězství“. Vrchní velitel japonského spojeného loďstva admirál Isoroku Jamamoto byl jedním, kdo tomuto neduhu nepodleh a stále se obával, že Spojené státy, ať dříve či později, nahradí ztráty a jejich potencionální ohromné loďstvo, operující ze základny Pearl Harbor, bude hrozbou pro plány japonského císařství, ne-li pro samotné Japonsko. Jamamoto z tohoto důvodu viděl jediné řešení a tím bylo vyřazení amerických letadlových lodí v jediné rozhodující bitvě. Tato bitva se měla uskutečnit u atolu Midway, který, jak Jamamoto věděl, si nemohou Američané dovolit ztratit.¹⁶

3.2 Bitva u Midway – zvrát ve válce

V červnu 1942, konkrétně od 3. do 6. června proběhla bitva u Midway, která znamenala obrát ve válce v Pacifiku. V ranních hodinách 4. června proběhl první nálet japonských letadel na ostrov Midway a kapitán-poručik Tomonaga ohlásil, že je potřeba provést další nálet. Následně opožděný průzkumný letoun ohlásil nepřátelské hladinové síly, které jsou doprovázeny jednou letadlovou lodí. Admirál Nagumo, který nařídil přezbrojit z torpéd na bomby, opět vydal rozkaz k přezbrojení, tentokrát z bomb na torpéda, což trvalo další hodinu. Nebezpečí bylo ale větší, než si Japonci uvědomovali, protože k obraně Midway se přidaly další 2 letadlové lodě (*Enterprise* a *Hornet*). První útoky torpédoborců z letadlových lodí na Japonské letadlové lodě byly neúspěšné. Japonská protiletadlová palba a ochrana lodí stíhacími letadly zastavila útok těchto torpédových letadel. Když se admirál Nagumo dozvěděl o dalších dvou zmíněných letadlových lodí, chtěl zaútočit všemi čtyřmi letadlovými loděmi a tak čekal, až se připraví. Jakmile letouny začaly startovat, objevily se nad nimi střemhlavé bombardéry *Dauntless*. První byla zasažena letadlová loď *Akagi*, ve které se v důsledku přezbrojování nacházela munice v palubách, která po vypuknutí požáru explodovala. Téměř současně byly napadeny další 2 letadlové lodě (*Sorjú* a *Kaga*), které potkal stejný osud jako *Akagi*. Tyto lodě byly tak poškozené, že nemohly vyslat žádná letadla do vzduchu. Jako odplatu vyslali Japonci z *Hirjú* letadla, která napadla letadlovou loď *Yorktown* a zasáhla ji dvakrát. Jednou bombami a po druhé torpédy. Po zásahu torpédy, se námořníci z *Yorktownu* evakovali. Loď *Enterprise* a *Hornet* vyslaly svá letadla, aby zničily poslední japonskou letadlovou loď *Hirjú*. Loď byla zasažena hned

---

¹⁶ HUBÁČEK, s. 265–266.

několikrát, ale nepotopila se okamžitě. V noci na 5. června, po evakuaci námořníků, Japonci na loď vystřelili 4 torpéda a sami ji potopili.¹⁷

Nečekaná porážka Japonska v bitvě u Midway, kde se během jednoho dne z teoretického vítěze stal faktický poražený, znamenala, že plány na obsazení dalších ostrovů minuly. Japonské císařství ztratilo dvě třetiny letadlových lodí a nebylo schopno dosáhnout cílů stanovených v Tokiu 1. května a od nynějška mohli Japonci provádět operace jen s omezeným cílem. Nadešel obrat ve válce a rychlé obsazování ostrovů americkými pacifickými silami.¹⁸

3.3 Bitva o Guadalcanal

Dalším cílem Americké ofenzivy po bitvě u Midway, bylo získání Šalamounových ostrovů. Američané do operace zapojili celkem 82 lodí. Transportní lodě se rozdělily, přičemž 4 lodě pluly k ostrovu Tulagi a zbylých 15 k ostrovu Guadalcanal (obě skupiny byly chráněny doprovodnými plavidly). Na ostrov Guadalcanal se spojenci vylodili 7. srpna 1942. Japonci si do poslední chvíle mysleli, že Spojené státy provedou jen rychlý útok a zase se stáhnou, což se nestalo a Američané se téměř bez problému vylodili a obsadili strategické, 900 metrů dlouhé letiště, které bylo pojmenováno Hendersonovo letiště (na počest majora Loftona Hendersona, který padl v bitvě u Midway jako velitel střemhlavých bombardérů). Japonci toto letiště ani nebránili a raději se stáhli do džungle. Dokonce na letišti nechali veškeré zásoby a neprovedli žádnou likvidaci. V Tokiu nebrali záležitost na Guadalcanalu příliš vážně, protože hlavní soustředění směřovalo k Nové Guineji, kde viceadmirál Mikawa překvapivým nočním útokem dne 9. srpna zaútočil na americké lodě a jeho loďstvu se podařilo potopit čtyři moderní těžké křižníky v bitvě u ostrova Savo.¹⁹

Plánem na znovudobytí ostrova byl pověřen generálporučík Seikiči Hjakutake, který měl k dispozici sílu 6000 mužů. První část armády se vylodila před půlnocí 18. srpna 1942 na severní části ostrova pod vedením plukovníka Ikkiho. Ten měl týden počkat na druhou část armády, ale rozhodl se zaútočit na letiště s počtem vojáků, které měl k dispozici. Americké jednotky však byly o útoku včas informovány a z boje se stal masakr. Zahynulo téměř 800 japonských vojáků a plukovník Ikki spáchal sebevraždu. Po tomto neúspěšném útoku začali brát Japonci situaci na Guadalcanalu vážně

---

¹⁷ SAUNDERS, s. 94–100.

¹⁸ Tamtéž, s. 100–101.

¹⁹ SKŘIVAN, Aleš, *Pád Nipponu*, Praha 1990, s. 16–21.

a pokoušeli se do oblasti dostat vojáky, kteří by vyhnali Američany. Tyto snahy byly většinou mařeny americkým námořnictvem a nebylo možné dostat na ostrov ani zásoby jídla a Japonci trpěli hladem. Ani Američané na tom nebyli dobře, protože japonské bombardéry intenzivně bombardovaly Hendersonovo letiště.²⁰

Koncem prosince 1942 se situace pro Japonce zdála být beznadějná. 17. armáda dokonce žádala provést sebevražedný útok na jednotky Američanů a čestně zemřít v boji, než zemřít hladem. Když se tato zpráva dostala do Tokia, 24. prosince byla svolána porada, kde bylo rozhodnuto o evakuaci Guadalcanalu. Rozhodnutí padlo 31. prosince a v ten den to schválil i císař.²¹ Evakuace měla být zahájena v polovině ledna 1943 a dostala kódové označení KE. Američtí zpravodajové zachytili komuniké o operaci KE a také se v přístavu Rabaul začal zvyšovat počet japonských válečných a nákladních lodí. Zpravodajové z těchto informací vyvodili, že se chystá velký japonský útok na znovudobytí Guadalcanalu, ale tyto informace byly chybné, protože Japonci se chystali na pravý opak, tedy stažení jednotek z Guadalcanalu a přenechání ostrova Američanům, kteří se o pravém záměru Japonců dozvěděli až 8. února 1943. Mezitím se podařilo z ostrova evakuovat 10 828 mužů, což bylo víc, než velitelství v Tokiu doufalo, ale bylo zdůrazněno, že mnoho mužů je ve špatném psychickém a fyzickém stavu a bude trvat několik měsíců rehabilitace, než se budou moci vrátit do služby.²²

Při bitvě o Guadalcanal se odehrálo několik námořních střetnutí, která nabrala významného charakteru. Celkem bylo na obou stranách potopeno 24 plavidel s vyrovnanou tonáží. Ztráty letadel byly horší na straně Japonska, které ztratilo 800 strojů a 2000 letců. Na americké straně byly ztráty ve výši 600 posádek letadel. Ztráty v pozemních jednotkách byly pro Japonsko katastrofální. Zahynulo kolem 24 000 mužů na japonské straně a na americké „pouze“ 1592 vojáků. Pro další vývoj války bylo nejpodstatnější vyrovnat se se ztrátami. Spojené státy disponovaly obrovským výrobním potenciálem, díky kterému dokázaly materiální ztráty nahradit mnohem rychleji než Japonské císařství. Půlroční bitva o Guadalcanal se stala stejně významným mezníkem války v Pacifiku, jako bitva u Midway.²³

---

²⁰ Tamtéž, s. 21–40.

²¹ Tamtéž, s. 43–45.

²² *Withdrawal from Guadalcanal: Abandoning the Island of Death*. In: Warfare history network [online], [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://warfarehistorynetwork.com/2016/10/27/abandoning-the-island-of-death/>.

²³ SKŘIVAN, Pád, s. 45.

3.4 Marshallovy ostrovy

Cestou na Marshallovy ostrovy se spojenci museli vylodit v atolu Tarawa, který je součástí Gilbertových ostrovů. Konkrétně se největší boje odehrávaly na ostrově Betio. Zde proběhlo podle amerických zpráv hotové fiasko, protože Američané nebyli na tak obtížnou operaci vůbec připraveni. Největšími problémy byla neznalost terénu, hlavně čas přílivů a odlivů. Když se vojáci vylodili za odlivu, byli zbytečně dlouho pod ostrou palbou japonských obránců. Dalšími příklady nepřipravenosti byl malý počet obojživelných transportérů a jejich nízká spolehlivost, slabé námořní ostřelování a pozdní bombardování. I přes všechny problémy byl ostrov během dní od 20. do 23. listopadu 1943 dobyt.²⁴

Invaze na Marshallovy ostrovy nesla název operace Flintlock a cílem byly ostrůvky Roi-Namur a Kwadžalein.²⁵ Počátek invaze musel být o 30 dní posunut na 31. ledna 1944, kvůli nedostatku transportních lodí. Zpočátku se velitelé rozhodovali, na které atoly se povedou útoky, a především Turner, se kterým se shodli téměř všichni velitelé, prosazoval Wotje a Maloelap. Vrchní velitel Nimitz ale využil svého postavení a prosadil atol Kwadžalein z důvodu nových leteckých snímků. Vylodění v tomto atolu proběhlo opačně, než v Tarawě. Probíhalo intenzivní bombardování a ostřelování z malé blízkosti lodními děly, které mělo silný účinek a i přes nezkušenost a zmatky vojáků, se podařilo téměř bez problémů atol Kwadžalein obsadit.²⁶

V severní části Marshallových ostrovů se nacházel ostrov Eniwetok, který se povzbuzení Američané chystali obsadit. Ostrov byl ale krytý hladinovými plavidly z hlavní předsunuté základny japonského Spojeného loďstva na ostrově Truk, který byl chráněn čtyřmi letišti a vzdálený 700 mil od Eniwetoku. To byl také důvod, proč se admirál Mitscher, velitel 58. operačního svazu, rozhodl ostrov napadnout. Během 17. a 18. února podnikl celkem třicet útoků a každý o síle minimálně 150 letadel. Japonci tím ztratili 270 letadel a 191 000 tun na moři. Aby toho nebylo málo, tak admirál Mitscher nechal 23. února zbombardovat také ostrov Saipan, hlavní základnu japonských bombardérů. Eniwetok byl obsazen ve dnech 19. až 21. února 1944, kde zůstala jen relativně malá skupina Japonců ukrytých v tunelech, což Američané po vylodění v severní části ostrova zjistili z nalezených dokumentů.²⁷

---

²⁴ VAT, Dan van der, *Válka v Pacifiku: americko-japonská námořní válka 1941–1945*, Praha 2001, s. 302–304.

²⁵ SKŘIVAN, *Pád*, s. 72.

²⁶ VAT, s. 306–309.

²⁷ Tamtéž, s. 309–311.

5 Operace Forager

Vrchním velitelem Spojených států amerických byl v červnu roku 1944 admirál Raymond A. Spruance a jádro pacifického loďstva dostalo označení 5. loďstvo. Krytí poskytoval 58. operační svaz (TF 58), který vedl viceadmirál Marc Mitscher.²⁸ Ten se skládal ze 7 velkých a 8 lehkých letadlových lodí, 7 bitevních lodí, 21 křižníků a 66 torpédoborců. Na letadlových lodích bylo umístěno celkem 895 letadel. Zformovány byly ještě dvě další skupiny eskortních letadlových lodí, které nesly celkem 196 letadel a dalších pět lodí bylo připraveno jako záložní svaz, který měl na palubě celkem 135 letadel. Tento svaz pěti lodí byl určen pro dobývání Guamu, ale v případě potřeby se mohl zapojit i do bojů u Saipanu.²⁹

Spojeným expedičním silám velel viceadmirál Richmond K. Turner a byla to již jeho pátá obojživelná operace. Celkem měly expediční síly 535 lodí a 127 571 vojáků, což je srovnatelné s vylodovacími jednotkami v severní Africe.³⁰ Severním vylodovacím silám velel generálporučík Holland M. Smith, který měl odslouženo již 38 let a byl přezdíván „Howlin' Mad“. Jeho V. obojživelný sbor skládající se z 2. a 4. divize námořní pěchoty směřoval na Saipan a Tinian. Útoky na Guam (Jižní vylodovací síly) velel generálmajor Roy S. Geiger, který měl k dispozici III. obojživelný sbor složený ze 3. divize námořní pěchoty a 1. prozatímní brigády námořní pěchoty. V záloze byla ještě 27. a 77. pěší divize.³¹ Dělostřeleckou podporu zajišťovaly bitevní lodě, křižníky a torpédoborce, letecké krytí poskytovaly eskortní letadlové lodě a průzkum zajišťovaly ponorky.³²

Od operace na Marshallových ostrovech se divize, které měly napadnout Mariany, podstatně změnilly. Snížil se stav divize z 19 965 mužů na 17 465, ale získaly větší palebnou sílu. Zvýšil se počet lehkých kulometů BAR z 558 na 853, počet přenosných plamenometů stoupl z 24 na 243 a přibýlo 24 dalekonosných plamenometů Ronson, které se montovaly na tanky Satan. Tankový prapor měl místo 54 lehkých tanků 46 středních tanků Sherman a zvýšil se počet minometů na úkor houfnic. Pro obojživelné operace byl přidán prapor obojživelných traktorů o počtu 535 mužů.³³

---

²⁸ Tamtéž, s. 319.

²⁹ SAUNDERS, s. 188.

³⁰ MOSKIN, J. Robert, *Dějiny námořní pěchoty USA*, Plzeň 1997, s. 351.

³¹ Tamtéž, s. 351–352.

³² HRBEK, Jaroslav, HRBEK, Ivan, *Vítězství přichází z moře: Od vylodění u Anzia po kapitulaci v Tokijském zálivu*, Praha 1999, s. 157.

³³ Tamtéž, s. 352–353.

Ostrov Saipan bránila japonská 31. armáda. Ve skutečnosti to byl narychlo zorganizovaný sbor o 32 000 mužích pod velením generálporučíka Jošicugu Saitóa, což bylo více, než Američané předpokládali. Tím se převaha z osmi na jednoho, zmenšila na čtyři na jednoho. Předpoklady o počtu japonských vojáků byly odvozovány z leteckých průzkumů, ale spojenecké velení dlouho tápalo v odhadech o počtu obránců. Zpočátku se domnívali, že na Saipanu není více než 10 000 Japonců, ale později se navýšil odhadovaný počet vojáků na 15 000–17 000, což stále nebyl reálný počet japonských obránců.³⁴

Součástí obrany bylo také opevnění, které nebylo zdaleka dostavěné a zároveň se projevoval problém s dovážením zásob na ostrovy, a to díky aktivitě amerických ponorek a letectva, které způsobovalo, že se některé zásoby na ostrov nikdy nedostaly. Generálporučík Saitó ani příliš nechvátal s využitím zásob, protože nepředpokládal, že Američané zaútočí tak brzy a tak tvrdě. Nicméně 10. června prohlásil, že je připraven bránit ostrov z předsunutých pozic na plážích.³⁵

Po smrti admirála Mineiči Koga se velitelem Spojeného loďstva stal admirál Soemu Tojoda. Admirál Koga pravděpodobně zemřel, když jeho letadlo vletlo do bouře, kde se ztratilo. Spolu s tímto letadlem se ve stejné bouři zřítilo letadlo admirála Šigeru Fukudomeho na Filipínách. Fukudome měl u sebe kopii plánu „Z“³⁶ a byl zajat filipínskými partyzány, kteří sice byli donuceni admirála propustit, ale podařilo se jim pomocí ponorky poslat kopii plánu Američanům. Pro Spojené státy to byl velmi cenný nález a Japonci si uvědomili, že musejí kompletně přepracovat své plány.³⁷

Admirál Tojoda proslul svým sarkasmem a jeho podřízení se z něj nervově hroutili. Problémem bylo, že od počátku války nepůsobil na moři, nýbrž na souši, kde se věnoval štábní činnosti, a proto mu bylo třeba vybrat náčelníka štábu, který měl značné bojové zkušenosti. Tím se stal viceadmirál Kusaka, který tehdy působil v Rabaulu

a následně podnikl již zmíněnou cestu letadlem do Tokia přes ostrov Saipan a další strategické pozice. Stejně jako jeho předchůdci Jamamoto či Koga, byl i Kusaka

---

³⁴ HUBÁČEK, *Ofenzíva v Pacifiku*, Praha 1987, s. 402–403.

³⁵ VAT, s. 320.

³⁶ Japonský plán vypracovaný roku 1943 na obranu vnějšího perimetru a později, po ztrátě Šalamounových ostrovů, byl plán upraven na obranu vnitřního perimetru (zahrnujícího Mariany, Palau, západní Novou Guineu a Nizozemskou Indii). *Operation A-GO Part I*. In: Weapons and warfare [online], [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://weaponsandwarfare.com/2021/01/26/operation-a-go-part-i/>.

³⁷ Tamtéž.

posedlý myšlenkou svést s Američany „rozhodující bitvu“.³⁸ Tato posedlost, která pravděpodobně vedla Jamamota k Midwayi, vedla i Kusaku, což mohlo přispět k neposlední porážce japonského loďstva.

V březnu 1944 byla provedena reorganizace japonského Spojeného loďstva, jehož hlavní údernou silou se stalo První mobilní loďstvo, kterému velel viceadmirál Džisaburó Ózava.³⁹ K Mobilnímu loďstvu patřilo devět letadlových lodí, pět bitevních lodí a sedm těžkých křižníků a nesly celkem 430 letadel a 43 hydroplánů. Mobilní loďstvo doprovázela řada torpédoborců a lehkých křižníků a dalších 6 torpédoborců mohlo posloužit jako eskorta cisternovým lodím. Z celkového počtu 21 ponorek, pouze 2 hlídkovaly u Mariánských ostrovů, 3 do oblasti ani nedopluly a řada dalších přijela bez dostatečných zásob torpéd.⁴⁰

Admirál Tojoda nahradil plán jeho předchůdce s označením „Z“ na plán „A-Gó“, jehož cílem bylo zničit americké loďstvo a zejména svaz rychlých letadlových lodí. Přípravy na operaci „A-Gó“ byly ale přerušeny, a to z důvodu vylodění spojenců na ostrově Biak, který chtělo Japonsko ubránit. Z toho důvodu byla 29. 5. představena operace s označením „KON“, která obsahovala přesun 2. obojživelné brigády (2 500 mužů) z Mindanaa na Biak. Operaci měl provést kontraadmirál Naomasa Sakondžu. První pokus o přesun vojáků byl mezi 2. a 4. červnem, ale přesun byl admirálem Tojodou odvolán, z důvodu zpozorování japonských lodí nepřitelem a vojáci byli vysazeni v Sorongu. Druhý pokus proběhl v noci na 7. června, ale 8. června po poledni byl japonský svaz napaden 10 americkými bombardéry, které jednu loď potopily a další poškodily, včetně Sakondžuovi lodi. Kontraadmirál pokračoval se svou lodí dál, i přestože byl varován o blížícím se americkém svazu. V noci se oba svazy spatřily a proběhlo přestřelování na velkou vzdálenost, ve které byla Sakondžuova loď opět poškozena. Následně zamířila na sever.⁴¹

Operace „KON“ byla 12. června v 18:30 admirálem Tojodou odložena a byla místo toho zahájena opera „A-Gó“ z důvodu spojeneckých leteckých útoků na Mariany z 11. a 12. června. Japonci na ostrov Biak dopravili pouze 1100 vojáků, ale i přesto kladli tvrdý odpor, který trval až do 22. června, kdy Spojenci uvedli do provozu tamní letiště. Japonští obránci zemřeli téměř všichni, což bylo asi 2700 mužů.⁴²

---

³⁸ SKŘIVAN, *Japonská válka*, s. 371–372.

³⁹ Tamtéž, s. 372.

⁴⁰ BROWN, David, *Operace letadlových lodí ve II. světové válce*, Praha 2011, s. 258.

⁴¹ HRBEK, Jaroslav, HRBEK, Ivan, s. 154.

⁴² Tamtéž, s. 154–155.

5.1 Přípravy

Americký 58. operační svaz dne 11. června 1944 doplul k Mariánským ostrovům. Následující den, tedy 12. června, označováno jako den D-3, mělo začít bombardování Mariánských ostrovů.⁴³ Nálety začaly dle nařízení admirála Mitschera o 18 hodin dříve, tedy ještě 11. června, protože chtěl Japonce zaskočit, což se mu podařilo. Japonské průzkumné lety, které měly obránce varovat před americkými loděmi, byly zcela neúspěšné. Nálety se uskutečnily na všechny tři ostrovy, tedy na Saipan, Tinian i Guam. Operační skupina nad Guamem, označována 58.1, se střetla nad ostrovem s 30 stíhacími letouny A6M Zeke (Zero). Letci tvrdili, že je sestřelily všechny. Skupina 58.2 napadající Tinian (letadla vyslána z malých letadlových lodí) si činila nárok na sestřelení 20 letadel. Hlavním cílem byl ostrov Saipan, na který útočily skupiny 58.3 a 58.4. Tento ostrov nebyl chráněn jako předchozí ostrovy, proto letci tvrdili, že sestřelili šest letounů ve vzduchu. Neobvyklostí u těchto náletů bylo, že letadla sestřelila více nepřátel ve vzduchu, než na zemi. Letounů na zemi bylo sestřeleno „pouze“ 29 a stejný počet jich byl poškozen. Spojenci při těchto útocích útočili i na třtinová pole, na které shazovali zápalné pumy, aby se v nich Japonci nemohli ukrývat před pěchotou a podařilo se jim potopit 13 hlídkových plavidel. Při těchto útocích Američané přišli jen o 11 letadel *Hellcat*. Japonské letecké jednotky nebyly schopné na tento americký nálet odpovědět.⁴⁴

Dne 12. června pokračovala Operační skupina 58.1 v útocích na Guam. Za úkol měla eliminovat letadla a ničit veškeré posily, které na ostrov mířily z Palauských a Karolínských ostrovů. Zbylé skupiny, tedy 58.2, 58.3 a 58.4 systematicky napadaly Saipan a Tinian a pomocí bomb a raket ničily vojenské cíle. K 11. červnu měli Japonci na ostrovech téměř 300 letadel, které se z větší části podařilo díky náletům zničit. Velkou zásluhu na tom měla letadla Avengers, která podnikala přesné raketové útoky a zároveň zajišťovala průzkumné lety a to až do vzdálenosti 350 mil.⁴⁵

Ráno 13. června začalo ostřelování Saipanu a Tinianu sedmi novými bitevními loděmi. Námořníci na těchto lodích však neměli praxi v ostřelování pobřeží, a proto většina z téměř 15 000 granátů nezasáhla přesně své cíle. Byly zničeny pouze viditelné cíle bez většího významu. Druhý den, tedy 14. června, si vzal ostřelování na starost

---

⁴³ ROTTMAN, Gordon L., *Saipan & Tinian 1944: Piercing the Japanese Empire*, Oxford 2004, s. 43.

⁴⁴ BROWN, s. 259.

⁴⁵ Tamtéž.

admirál Jesse B. Oldendorf, který velel osmi starým bitevním lodím, šesti těžkým křižníkům, pěti lehkým křižníkům a 26 torpédoborcům. Starší lodě dosáhly podstatně lepšího výsledku a to zejména díky pečlivé přípravě. Japonská odpověď ze Saipanu byla minimální, protože se Japonci ukryli v jeskyních. Palby z ostrova Tinian byla intenzivnější a zasáhla několik amerických lodí. Americké ostřelování však nepřineslo tížené výsledky. Bylo ochromeno pouze japonské spojení. Dělostřelecké pozice a minometné a kulometné pozice na plážích zůstaly v provozu.⁴⁶

5.2 Saipan

Před zahájením invaze se jako první k ostrovu Saipan, konkrétně k oblasti Charan Kanoa, kde mělo vylodění proběhnout, přiblížily podmořské demoliční jednotky, které prozkoumávaly útesy, a pomocí výbušnin zřizovaly průchody. Japonská obrana byla připravena na tomto místě. Generálporučík Saitó nejprve předpokládal, že invaze proběhne v zátocě Magicienne, ale po intenzivním ostřelování oblasti Charan Kanoa, došel 14. června k závěru, že k vylodění dojde zde, a proto sem přesunul své jednotky a dělostřelectvo.⁴⁷

Dne 15. června 1944 v 5:20 ráno byla výsadková plavidla připravena na svých stanovištích převést 2. a 4. divizi námořní pěchoty k plážím. Admirál Turner vydal rozkaz, aby vylodění byla zahájena v 8:40. Mezi těmito časy probíhala intenzivní námořní palba ze dvou bitevních lodí, dvou křižníků a šesti torpédoborců. Ostřelování ostrova ustalo v 7:00 a začaly nálety na Saipan bombardéry z eskortních lodí. Po bombardování začalo opět ostřelování, tentokrát již s konkrétními cíly. Těmi byly výběžek Agingan na pravém konci linie námořní pěchoty, výběžek Afetna uprostřed a výběžek Mutcho na levém konci linie.⁴⁸ V 8:12 byl dán signál a 24 vylodovacích plavidel s pěchotou se vydalo k ostrovu a postupně, jak se blížili k plážím, ustala námořní palba. Tyto jednotky byly vybaveny masivními raketami, kterými ještě ze člunů střílely na pláže. Desítky letadel bombardovaly a raketami ostřelovaly místa vylodění, dokud se plavidla nepřiblížila na 90 m a pak se přesunula do ochromování vnitrozemí.⁴⁹ Za vylodovacími plavidly tvořilo první vlnu téměř 100 výsadkových

---

⁴⁶ HRBEK, Jaroslav, HRBEK, Ivan, s. 158–159.

⁴⁷ Tamtéž, s. 159.

⁴⁸ HOYT, Edwin P., *1944: Válka ve středním tichomoří*, Praha 2021, s. 157–158.

⁴⁹ ROTTMAN, *Saipan*, s. 47.

člunů pro tanky a téměř 70 pancérových obojživelných transportérů, amtrac.⁵⁰ Dále vyčkávali muži z 2. a 3. vlny a za nimi byly připraveny záložní jednotky. Pláže, na které se útočilo, byly označeny pomocí barev. 2. divize námořní pěchoty zaútočila vlevo ve směru útoku, tedy severněji od výběžku Afetna. 6. pluk se vylodil na plážích Červená 2 a Červená 3 a 8. pluk na pláži Zelená 1 a Zelená 2. 4. divize se vylodila jižněji od výběžku Afetna. 23. pluk na plážích Modrá 1 a Modrá 2, a 25. pluk na plážích Žlutá 1 a Žlutá 2. Prapory měly vyhrazenou 550 m širokou frontu, čímž se 4. divize dostala téměř k výběžku Agingan.⁵¹

První dosáhla břehu 2. divize, která se na plážích Červená vylodila v 8:40 a na plážích Zelená v 8:43, ale mnoho jednotek bylo asi 360 m severně od původní vylodovací pozice. Vzniklá mezera mezi 2. a 4. divizí byla odstraněna až dva dny po začátku vylodění, tedy D+2. Pohyb jednotek kupředu byl pomalý, LVT sice postupovaly, ale v postupu do vnitrozemí byly zpomalovány bažinami, o kterých nebylo známo. Dalším problémem bylo, že u pěšáků docházelo k velkým ztrátám, převážně velitelů, což způsobovalo zmatek. 4. divize při vylodění přišla o velmi málo LVT, ale pouze polovina se dostala ke kontrolnímu bodu, který se nacházel asi 600 m ve vnitrozemí.⁵²

Námořní ostřelování, probíhající před vyloděním nebylo tak účinné, jak se všichni domnívali. Po ukončení palby na Saipan japonští vojáci opustili úkryty a zaujali zpět své dělostřelecké pozice a ostřelovali vylodující se Američany. Nejmocnější palba byla při výsadku 4. vlny na pláže Žlutá 1 a 2. Pluky se většinou dostaly několik stovek metrů do vnitrozemí a poté byly zastaveny dělostřeleckou, minometnou a kulometnou palbou. Problém měla i 2. divize, kde se ale před polednem podařilo vylodit 36 tanků, které postup urychlily. Tanky 4. divize utrpěly mnohem větší ztráty ještě na moři a na pláži se jich dostalo jen pár. Z důvodu zmatků a důvtipem generálporučíka Saitóa, který prohlédl klamný útok v severní části ostrova, se první den podařilo dosáhnout jen na svazky hory Fina Susa. Cílem tohoto širokého výsadku měl být rychlý postup do vnitrozemí a následné rychlé obsazení ostrova během několika dnů, což se nepodařilo.⁵³

---

⁵⁰ Pontonové vozidlo, oficiálně klasifikované jako LVT (Landing Vehicle Tracked - vylodovací vozidlo pásové), kterému vojáci říkali amtrac. *Neohrabaný dělník pacifické války*. In: Válka [online], [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.valka.cz/672-Neohrabany-delnik-pacificke-valky>.

⁵¹ HOYT, s. 158–160.

⁵² ROTTMAN, *Saipan*, s. 47–51.

⁵³ HRBEK, Jaroslav, HRBEK, Ivan, s. 160.

Na to, že se do večera vylodilo na 20 000 amerických námořních pěšáků a 2000 Japonců padlo, zůstával generálporučík Saitó klidný. V noci na 16. června provedli jeho muži útok proti již opevněným Američanům. Nicméně na takový útok nebyly vhodné podmínky a Japonci se stejně, jako přes den útočníci, setkali s velkým odporem terénu. Divizi zbývalo 36 tanků a mnoho z nich uvázaly v bažinách a útok provázal celkový zmatek, který měl za následek neúspěch nočního útoku.⁵⁴

Druhý den ráno, tedy 16. června se pokusil 2. prapor 8. pluku námořní pěchoty dobýt výběžek Afetna, ale ničivá přesnost japonského dělostřelectva tomu zabraňovala. Dělostřeleckou palbu řídil osamělý voják, který byl na vysokém komínu zničené cukrové rafinerie v Charan Kanoa. Pěšáci 4. divize měli za úkol rozdělit ostrov na dvě části probitím se na východní část ostrova k zátocě Magicienne, ale první pokus selhal a 25. pluk se dostal na 800 m k letišti Aslito. Během těchto dvou dnů ztratila 4. divize 2200 mužů a Holland Smith se rozhodl, že nasadí 27. pěší divizi, která byla záložní.⁵⁵

V noci 17. června ve 3:30 provedlo 500 japonských vojáků útok na 2. divizi námořní pěchoty. Útok byl vedený 44 tanky, ale nestal se úspěšným. Mariňáci se bránili ze všech sil a v podstatě to byl boj mezi tanky a pěšáky. Američané ničili tanky především pomocí bazuk a kolem sedmé hodiny ráno byl útok zlikvidován. Japoncům zbylo 12 tanků a bylo zabito přes 300 nepřátelských vojáků. Navzdory nočnímu japonskému útoku, se 2. divize rozhodla zaútočit na sever a východ. O den později se 24. a 25. pluk 4. divize dostal na východní pobřeží ostrova, tedy k zátocě Magicienne a 165. pěší pluk, který patřil k 27. pěší divizi, obsadil letiště Aslito. Letiště bylo přejmenováno na letiště Isely. I když bylo letiště dobyt, jihovýchodně od něj byla hornatá džungle, ve které se stále nacházeli nepřátelé. Nicméně hlavní nepřátelské síly byly soustředěny v severní části ostrova za čarou, která vedla od města Garapan, přes zátoku Magicienne.⁵⁶

5.3 Bitva ve filipínském moři

Japonské První mobilní loďstvo, které bylo vytvořeno speciálně na operaci „A-Gó“ a velel mu viceadmirál Ózawa, vyplulo 13. června z Tawi-tawi. Loďstvo tvořilo 90% kombinované japonské flotily, která obsahovala devět letadlových lodí s 473 letadly, pět

---

⁵⁴ SKŘIVAN, *Pád*, s. 81.

⁵⁵ MOSKIN, s. 354–355.

⁵⁶ Tamtéž.

bitevních lodí, 13 křižníků a 28 torpédoborců.⁵⁷ Mobilní loďstvo se přesunulo k ostrovu Guimaras, kde bylo lépe chráněné kotviště než na Tawi-tawi, mezi ostrovy Iloilo a Negros. Tato oblast se nachází ve středních Filipínách. Odjezd ohlásila americká ponorka Redfin, přičemž výjezdy z Filipín hlídalo nejméně 11 ponorek. Zpráva od ponorky Redfin přesvědčila admirála Spruence, že boje začnou 17. června. Nicméně Mobilní loďstvo dorazilo na Guimaras 14. června a dalších 27 hodin zde doplňovalo palivo. Mezitím Japonci začali přemísťovat letadla na Boninské ostrovy, jejichž součástí je i ostrov Iwodžima a na Marianách zbylo necelých 100 japonských letadel, která měla podpořit operaci „A-Gó“, přičemž nejvíce jich bylo na ostrově Guam. Tuto hrozbu chtěl Spruence vyřešit, a proto vyslal operační skupiny 58.1 a 58.4 zaútočit 14. a 15. června na Iwodžimu, ale aby byly zpátky do 17. června a připraveny na případný útok ze strany japonských letadlových lodí. Zbýlé skupiny, 58.2 a 58.3 pokračovaly v úderech na Saipan a Tinian.⁵⁸

Dne 15. června proplul Ózawovův svaz skrze úžinu San Bernardino do Filipínského moře, přičemž byl zahlédnut a ohlášen ponorkou Flying Fish. Odpoledne 16. června se Ózawa spojil s Ugakiho svazem, který připlul z Batjanu (pravděpodobně lodě vracející se ze zrušené operace „KON“⁵⁹). Ózawa věděl o útocích na Čičidžimu a Iwodžimu dvěma americkými skupinami letadlových lodí, a že rychlé a eskortní letadlové lodě kryjí invazi na Saipanu. Proto také předpokládal, že admirál Spruence, kterého měli Japonci za opatrného, se nevzdálí od Marian na západ na více než 100 mil a nebude usilovat o bitvu s japonskými letadlovými loděmi. Dále spoléhal na výhody, které mu oblast boje poskytovala. Těmi bylo využití letadel ze souše, konkrétně z Guamu, Roty a Japu. To mělo kompenzovat americkou téměř dvojnásobnou převahu palubních letadel. Další a hlavní výhodou bylo, že japonská letadla měla o 100 mil větší dolet, než americká. Tohoto doletu hodlal Ózawa využít k tomu, aby útočil na americké letadlové lodě mimo dolet jejich palubních letounů. Další výhodou bylo, že japonské průzkumné letouny, kterých chtěl viceadmirál využít, měly dolet 560 mil. Americké měly proti tomu maximální dolet 350 mil.⁶⁰

Admirál Clark, který velel operačním skupinám útočícím na Čičidžimu a Iwodžimu, dostal 16. června 1944 rozkaz ukončit útok a vydat se s loděmi na jih, kde se má připojit se k TF 58. Další den podala ponorka Cavalla dvě hlášení, že se První

---

⁵⁷ ROTTMAN, *Saipan*, s. 61.

⁵⁸ BROWN, s. 260.

⁵⁹ Tamtéž, s. 261.

⁶⁰ HRBEK, Jaroslav, HRBEK, Ivan, s. 160–161.

mobilní loďstvo stále přibližuje k Mariánským ostrovům. Ponorka ale nezahlédla celé loďstvo a proto Spruance nevěděl, zda jsou japonské síly pohromadě, nebo použijí taktiku rozdělení sil, která byla pro Japonce v této době charakteristická. Admirál Spruance se 18. června rozhodl, že přes den popluje směrem k nepřátelské flotile, tedy na západ a v noci na východ zpět k Marianám. Chtěl tím předejít možnosti, že by se japonské lodě dostaly v noci k invazním ostrovům. Rozkaz Spruance vydal ve 20:30 večer a byl vzdálen 270 mil jihozápadně od Saipanu. Za dvě hodiny přišla zpráva z Pearl Harboru, že bylo zachyceno vysílání japonského loďstva 335 mil jihozápadně od TF 58. Mitscher navrhl Spruencovi, aby se flotila obrátila a za svítání zaútočila na nepřítele. Věděl, že japonská letadla mají větší dolet a nechtěl se dostat do situace, kdy by byly napadeny americké lodě, ale nebylo by možné napadnout lodě nepřítele. Spruance tento návrh prostudoval, ale v noci 19. června ho zamítl z důvodu, že úkolem 5. loďstva je dobýt, obsadit a zajistit Saipan, Tinian a Guam. Toto rozhodnutí učinil z důvodu nejistoty, kde První mobilní svaz opravdu je. Domníval se, že je dál na východě, než uváděl Pearl Harbor a díky zkušenostem z Midway, Guadalcanalu i Korálového moře věděl, že Japonci útočí z křídel. Nechtěl riskovat proniknutí nepřátelských lodí skrz 58. Operační svaz a ohrozit tak invazi na Saipan. TF 58 tedy pokračoval v noci dál na východ a za svítání byl vzdálen 90 mil jihozápadně od Saipanu. V této době stále nebylo americkým leteckým průzkumem potvrzeno, kde se První mobilní loďstvo nachází.⁶¹

Dnešní zpětný pohled ukazuje, že kdyby TF 58 plul místo na východ na západ směrem k nepříteli, Japonci by pravděpodobně nezaútočili jako první, ale je nutno znovu zdůraznit, že Spruance nevěděl, kde se nepřítel nachází.⁶² Navíc je možné, že kdyby američtí letci zaútočili, dostali by se dvakrát pod mohutnou protiletadlovou palbu předsunutých japonských lodí. Poprvé při útoku na japonské letadlové lodě a podruhé při cestě nazpět. To by mohlo způsobit značné ztráty na americké straně a poté by letadlové lodě neměly tak ohromnou obranu, jaká jim byla 19. června 1944 poskytnuta.⁶³

Japonský průzkumný letoun objevil americký 58. operační svaz odpoledne 18. června a kontradmirál Suetō Obajaši, který velel 3. divizi letadlových lodí a byl nejbližší k nepříteli, chtěl zaútočit. Útok mu ale zamítl Ózawa, který nařídil zaútočit

---

⁶¹ Tamtéž, s. 163–165.

⁶² VAT, s. 325.

⁶³ *Battle of the Philippine sea: Operation A-Go*. In: Historynet [online], [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.historynet.com/battle-of-the-philippine-sea-operation-a-go/>.

až v ranních hodinách následujícího dne. Je možné, že Japonci tímto přišli o velkou příležitost. Nicméně i kdyby Japonci zaútočili nyní, je pravděpodobné, že scénář by byl stejný jako následující den a to z důvodu, že Američané druhý den ráno nevěděli, kde japonské lodě přesně jsou.⁶⁴

Ráno 19. června vyslal Ózawa průzkumná letadla najít americké letadlové lodě a svést s nimi onu „rozhodující bitvu“. TF 58 byl objeven o půl osmé a z paluby vlajkové lodi *Taihó* vystartovala první vlna 71 letadel a za 26 minut následovala další vlna 128 strojů. Pro letadlovou loď *Taihó* se stalo osudným podcenění nebezpečí útoku ponorek. Americká ponorka *Albacore* vypustila torpéda na vlajkovou loď a jedno z torpéd zlikvidoval pilot střemhlavého bombardéru podporučík Akio Komacu, který startoval právě z *Taihó*. Torpédo zahlédl a střemhlavým letem narazil do torpéda, které vybuchlo 100 m od lodi, čímž ho zničil. Tato samurajská odvaha však nepřinesla záchranu loď. I přes to, že loď zasáhlo pouze jedno torpédo na pravoboku, které na první pohled neudělalo na lodi velké škody, tak se pro loď stalo osudným. Z díry po torpédu začalo unikat palivo a důstojník, který kontroloval stav poškození, udělal tragickou chybu. Otevřel všechny ventilační ventily v domnění, že tím odvětrá benzinové páry. Tímto se loď naplnila palivovými výpary a stala se „plující bombou“. *Taihó* explodovala kolem půl čtvrté odpoledne. Dnes se již nedozvíme, co způsobilo explozi. Podle kapitána Tošikazua Ohmaeho přistávací paluba „vybuchla jako hora Fudži“. Po výbuchu se loď začala potápět. Ózawa se chtěl zprvu potopit s lodí, ale po diskuzi s kapitánem Ohmaem se přesunul na těžký křižník *Haguro*.⁶⁵

První vlna japonských letadel byla americkým radarem zachycena v 9:59 asi 120 mil daleko od TF 58. Nicméně americká letadla *Hellcat* startovala již od 9:50 a vzlet jim trval asi 20 minut. Americká letadla byla na svých místech včas a to i díky japonskému striktnímu držení se postupu. Japonští útočníci čekali na konečné instrukce a zdůlhavě se řadili do formací. To dalo americkým letcům čas vzlétnout a zaútočit na Japonce, kteří útočili z výšky 6000 m, což pro moderní stroje *Hellcat* byla ideální výška. K prvnímu střetu došlo 63 mil od TF 58 chvíli po půl jedenácté. Za následujících 12 minut bylo sestřeleno 57 japonských letadel. Tento první japonský nálet neuspěl, kromě jednoho letadla, které zasáhlo dvěstětřicetikilogramovou pumou bitevní loď *South Dakota*. Ta ale utrpěla jen malé škody, nicméně na ni padlo 50 mužů.⁶⁶

---

⁶⁴ SKŘIVAN, *Japonská válka*, s. 376.

⁶⁵ Tamtéž, s. 377–379.

⁶⁶ BROWN, s. 265–266.

Deset minut po zahánání zbylých letadel z prvního náletu, konkrétně v 11:07, byla objevena druhá vlna letadel útočících na TF 58. 110 útočících letadel (několik letadel z původních 128 mělo problémy ihned po startu a musela okamžitě přistát) nevyčkávala jako předchozí vlna a rovnou zamířila k bitevním lodím 58. Operačního svazu. Naneštěstí letěla opět ve špatné výšce, tedy zase kolem 6000 m. V 11:39 byla japonská letadla napadena *Hellcaty* a bylo zničeno kolem 70 japonských letounů. I když byla americká obrana silná, kolem 20 nepřátel obranou proniklo a napadlo Operační svaz. Podařilo se přímo zasáhnout jen jednu bitevní loď. Pilot do ní narazil, protože nestihl vypustit torpédo. Loď utrpěla jen povrchové škody. Další letadla, která pronikla nad americké lodě, přímo nezasáhla ani jednu. Nicméně se podařilo některá plavidla poškodit výbuchy vedle, ale nebyla to nijak vážná poškození.⁶⁷

Třetí japonská vlna činila 47 letadel, ale minimálně polovina pilotů ztratili orientaci a museli se vrátit zpět na své letadlové lodě bez jediného výstřelu. Dvaceti letadlům se sice podařilo nalézt americké letadlové lodě a piloti se dostali k útoku, ale způsobili lodím jen malé škody. Tento krátký útok si na japonské straně vyžádal sedm sestřelených strojů.⁶⁸

Čtvrtá vlna byla poslána opět na špatné místo, asi 80 mil jihovýchodně od ostrova Guam, což bylo 100 mil od TF 58. Do oblasti se letadla dostala kolem 14:10 a oblast začala být prohledávána. Americké lodě zahlédla jedna formace až tehdy, kdy se část letadel chystala přistát na ostrově Guam a Rota a další část se chystala vrátit k letadlovým lodím. Šest letadel mířících na ostrov Rota zahlédlo v čase 14:23 Operační skupinu 58.2 a napadla ji, ale dosáhla pouze blízkých zásahů. Při tomto útoku nebylo sestřeleno žádné japonské letadlo. 49 letadel snažících se přistát na Guamu bylo kolem 15:00 přivítáno americkým útokem. Japonci byli odhaleni americkým radarem asi 10 minut předtím. Přistát se podařilo pouze devíti letounům, ale i ty byly vážně poškozeny a nemohly být znovu nasazeny do akce. 18 letadel mířících zpět ke svým letadlovým lodím taktéž neuniklo, protože narazilo na průzkumný tým amerických letadel skládající se ze tří strojů. Všechny tři americké stroje přežily a sestřelily 3 nepřátele, ale na mateřské lodě se dostalo pouze devět letadel.⁶⁹

Japonské letadlové lodě vyslaly čtyři vlny letadel, aby zaútočily na americké letadlové lodě, ale ani jeden útok nezaznamenal úspěch. Ózawa 19. června do těchto

---

⁶⁷ Tamtéž, s. 266–267.

⁶⁸ *Battle of the Philippine sea: Operation A-Go*. In: Historynet [online], [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.historynet.com/battle-of-the-philippine-sea-operation-a-go/>.

⁶⁹ BROWN, s. 267–268.

a dalších operací vyslal 373 letadel. Z toho jich bylo 240 sestřeleno nad mořem, dalších 50 bylo zničeno poblíž Guamu a 25 ztraceno z jiných příčin. Americké síly oproti tomu měly velmi malé ztráty. Přišli pouze o 29 letadel a 27 letců. Nicméně spojenecké loďstvo stále nevědělo, odkud japonské útoky přicházejí. Tento den letecké boje skončily.⁷⁰ „*Díky masakru, který jejich protiletadlová a stíhací obrana mezi útočníky způsobila, překřtili Američané tuto fázi bitvy ve Filipínském moři na ‚Velké mariánské střelení krocánů‘*“⁷¹

I když TF 58 japonské lodě neobjevil, objevily je dvě americké ponorky, které svůj nálezný úspěch patřičně využily. Jak již bylo zmíněno, ponorka *Albacore* ráno v 9:15 zasáhla vlajkovou loď *Taihó* jedním torpédem, loď se ale nepotopila a na pohled utrpěla jen malé škody. Druhá ponorka *Cavalla* vypustila svých šest torpéd krátce po poledni na skupinu tří letadlových lodí. Tři torpéda zasáhla *Šókaku*, která se zúčastnila útoku na Pearl Harbor.⁷² Po zasáhnutí cíle torpédy následovala série výbuchů, které měly za následek rozsáhlé požáry po celé lodi. Kolem třetí hodiny odpoledne se loď *Šókaku* potopila a byla první japonskou lodí, která se po bitvě ve filipínském moři nevrátila. Další potopenou japonskou lodí byla vlajková loď *Taihó*, o jejímž osudu je zmínka výše.⁷³

Admirál Ózawa se po bitvě 19. června stáhl zpět na západ od Mariánských ostrovů a byl odhodlaný zasadit druhý úder následujícího dne, k čemuž ale nakonec nedojde. Nebylo mu známo, zda letadla, která letěla na Guam, jsou sestřelena, nebo přistála na ostrově, jak bylo plánováno. Navíc piloti, kteří se vrátili na letadlové lodě s hlášením, přeháněli. Proto se Ózawa domníval, že jeho útok byl úspěšný. Tomu nahrával i fakt, že nebylo spatřeno ani jedno americké letadlo. Na to bylo vysláno několik průzkumných letadel, která měla najít americké lodě. Mezitím spojenecká průzkumná letadla hledala japonskou flotilu, která ale nebyla nalezena. Za zmínku stojí, že jestliže se Spruance zachoval příliš opatrně před bitvou, tak nyní se Mitscher dopustil mnohem větší chyby. Tou bylo malé množství vyslaných průzkumných letadel v noci na 20. června, která by pátrala po nepříteli. Nutno říci, že letadel i pilotů byl dostatek.⁷⁴

---

⁷⁰ VAT, s. 325–327.

⁷¹ Tamtéž, s. 326.

⁷² Tamtéž.

⁷³ SKŘIVAN, *Japonská válka*, s. 379.

⁷⁴ VAT, s. 326–327.

Dne 20. června přesunul Ózawa svoji vlajku na letadlovou loď *Zuikake*, kde po rozhovorech s piloty a z hlášení rádia ze břehu zjistil pravý rozsah ztrát. Japonskému Mobilnímu loďstvu zbylo přesně 100 bojeschopných letadel. Ani tak se Ózawa nechtěl vzdát, ale útok přesunul na další den, tedy 21. června. Útok se ale nedočká, protože odpoledne zahlédl jeden průzkumný letoun japonskou flotilu plující pomalu k západu. TF 58 byl vzdálen 280 mil od Japonců, což bylo na hranici doletu a nyní se Mitscher rozhodl riskovat. Toto chování působí minimálně podivně, protože v noci předtím nebyl vyslán dostatek průzkumných letů a nyní bylo vysláno 216 letounů, jejichž piloti nebyli vycvičeni na let, boj a přistání v noci a navíc na hranici doletu. Ózawa byl schopen k obraně letadlových lodí poslat jen 75 letadel. Tento útok byl nejúspěšnějším torpédovým útokem v amerických dějinách. Američané potopili letadlovou loď *Hijó*, poškodili dva japonské tankery tak, že je sami Japonci museli potopit, poškodili letadlovou loď *Čijoda* a *Zuikake* a bitevní loď *Haruna*. Tentokrát se Japoncům nepodařilo opřevzat útok a Ózawovi zbývalo jen 35 palubních letadel. Americká letadla se vracela na poslední kapky paliva k letadlovým lodím, které byly osvětlené na Mitscherův rozkaz. Toto osvětlení zachránilo mnoho pilotů. Spojenci ztratili v boji jen 20 letadel, ale asi čtyřnásobek se zřítíl do moře nebo na něm musel nouzově přistát při návratu. Následovaly rozsáhlé záchranné operace s cílem nalézt tyto piloty, které byly spíše úspěšné. Za nevědění bylo prohlášeno jen 49 letců.⁷⁵

5.4 Saipan – pokračování

Ve dne 19. června 1944, označován jako den D+4, postupoval 105. pěší pluk po jižním pobřeží a připojil se k 165. pěšímu pluku, který pátral po zbylých japonských obráncích na jihu ostrova směrem k výběžku Nafutan. Jakmile byly japonské jednotky v pasti, měl je 105. pěší pluk zničit. Zbytek 27. divize, včetně 165. pěšího pluku byl převelen na sever jako záloha. Od 19. do 22. června probíhalo přeskupování amerických sil u japonské obranné linie a Američané se chystali na velkou ofenzivu na sever. 20. června zaútočila 4. divize na klíčový bod pojmenovaný Američany Hill 500 a 8. námořní pěchota, patřící ke 2. divizi, pokusila dobýt horu Tapotchau. Oba dva útoky narazily na hlavní obrannou linii vytvořenou generálporučíkem Saitóem, který vybral tuto linii z důvodu přítomnosti mnoha jeskyň, kopců, valů a útesů. Útok se tedy zastavil a 21. června americké jednotky zůstávaly na pozicích, odpočívaly

---

⁷⁵ Tamtéž, s. 327–328.

a připravovaly se na následující den, kdy měl být zahájen hlavní útok po celé délce linie.⁷⁶

Než začala ofenzíva do centrální části ostrova, spojenci ztratili celkem 6462 mužů. Nicméně 2. i 4. námořní pěchota představovala mohutnou invazní sílu. Plán útoku na střední Saipan byl následující. 2. divize námořní pěchoty obsadí horu Tipo Pale, přičemž se nachází na jejím úpatí a následně zaútočí na 2743 m vzdálenou horu Tapotchau. 4. divize obsadí údolí a hřeben jihovýchodně od hory Tapotchau a obsadí Hill 600, který se nachází severně od zátoky Magicienne. 27. pěší divize stále drží status zálohy, ale bez 105. pěšího pluku, který bojuje na jihu ostrova.⁷⁷

Kopec Tipo Pale obsadil 6. pluk a 8. pluk zaútočil na Tapotchau, která se nachází uprostřed ostrova. U zátoky Magicienne bojoval 24. pluk 4. divize námořní pěchoty a 3. prapor 25. pluku postoupil o 2000 m, ale pak byl zastaven Japonci, kteří byli ukrytí v jeskyních. Nyní Američané stáli proti obranné linii čítající 15 000 japonských vojáků. Večer nařídil Holland Smith, aby 27. pěší divize přešla přes 25. pěší pluk a ostatní tři divize a zapojily se do boje další den ráno. Dále na sever převedl dva prapory 105. pěšího pluku jako zálohu 27. pěší divize. Ralph Smith zase vydal rozkaz, aby zbývající 2. prapor 105. divize zaútočil na posledních 1000 Japonců ukrytých na mysu Nafutan. Problémem bylo, že tento prapor tvořil zálohu sboru. Tento rozkaz vyostřil v rozepři mezi Hollandem a Ralphem Smithem.⁷⁸

Hlavním důvodem sporu mezi Hollandem (námořní pěchota) a Ralphem (armáda) Smithem byl v rozdílné taktice. Holland Smith preferoval taktiku přímého útoku, která sebou nesla velké ztráty, ale také většinou rychlé obsazení cílových oblastí. Naopak Ralph Smith, který velel oné 27. pěší divizi, preferoval opatrnější postup. Konkrétně tzv. Benningovu metodu. To znamená sledovat nepřítele a najít jeho opěrné body, následně tyto místa zasáhnout přesnou dělostřeleckou palbou a za pomoci hlídek najít způsob, jak obejít nepřátelskou hlavní pozici. Tato strategie Hollanda Smithe rozčilovala, protože jako velitel námořní pěchoty byl zvyklý právě na přímé a tvrdé útoky.⁷⁹

Po zahájení útoku postupovaly obě strany dopředu, ale střed, kde měl tlačit 106. a 165. pěší pluk, nemohl postoupit z důvodu silně opevněných jeskyní vedoucích

---

⁷⁶ WRINN, Daniel, *Battle for Saipan: 1944 Pacific D-day in the Mariana islands*, USA 2021, s. 21–23.

⁷⁷ ROTTMAN, *Saipan*, s. 62.

⁷⁸ MOSKIN, s. 356–365.

⁷⁹ “*The War Between the Smiths*”: *High Command Feud at Saipan*. In: Warfare history network [online], [cit. 2022-04-07]. Dostupné z: <https://warfarehistorynetwork.com/2018/12/15/the-war-between-the-smiths-high-command-feud-at-saipan/>.

do příkrých hřebenů. Navíc se 105. pěší pluk na jihu zdržel o několik hodin a nepodařilo se mu postoupit. Fronta tedy dostala tvar prohnutého U a na spodku byla právě 27. pěší divize. V noci z 23. na 24. června čelila dvěma nepřátelskými protiútoky vedenými tanky, ale oba útoky byly odraženy. Nicméně Holland Smith nebyl s postupem 27. divize spokojen a Ralph Smith s ním kupodivu souhlasil. Holland Smith požadoval, aby postoupili kupředu, ale divize se musela probíjet tzv. „Údolím smrti“, kde čelili otevřené palbě z Tapotchau zleva a z hustě porostlého hřebenu „Purpurové srdce“ zprava. 27. pěší divize utrpěla ztráty a fakticky nemohla postoupit.⁸⁰ Téhož dne, tedy 24. června se Holland Smith vydal na poradu s nadřízenými, kde zprostil Ralpa Smithe služby a ten se musel z ostrova Saipan stáhnout i s jedním pobočníkem do svítání 25. června. Ralph Smith byl nahrazen generálmajorem Sanderfordem Jarmanem. Později Holland Smith napsal, že „*Uvolnit Ralpa Smithe byl jeden z nejnejpříjemnějších úkolů, které jsem kdy byl nucen vykonat.*“⁸¹ a dodal, že měl svého jmenovce rád a považoval ho za odborně znalého.⁸²

Armádní komise svolaná po vystřídání Ralpa Smithe se shodla na tom, že to Holland Smith přehnal, i když měl pravomoc na to ho odvolat. Velení ve Washingtonu usoudilo, že výkon 27. pěší divize nebyl dostatečný, a že vystřídání velitele bylo neuvážené. Aby byly uklidněny vášně, byl Ralph Smith přeložen do Evropy a Holland Smith po skončení operace na Saipanu převzal velení flotily námořní pěchoty v Pacifiku, čímž neměl žádnou pravomoc nad pozemním vojskem. Tento konflikt se dostal i do tisku, kde vyvolal dlouhodobou nevoli i na veřejnosti. Ralph Smith byl kritizován za to, že nedokázal svou divizi donutit k postupu a, nebo že nevyměnil své podřízené důstojníky a tím pádem byl odvolán generálem, který se zasloužil o úspěšnou operaci na Saipanu, i když věděl, jak velká bouře bude následovat.⁸³

Dne 25. června se podařilo dobýt vrchol Tapotchau, na pravém křídle převálcovala 4. divize poloostrov Kagman, který leží severně od zátoky Magicienne. Nový velitel 27. pěší divize, generálmajor Jarman vyměnil velitele 106. pluku a tomu se následně se svými muži podařilo dobýt hřeben „Purpurového srdce“ (kromě severní špičky). Následující den 2. prapor 105. pěšího pluku zajistil na jihu mys Nafutan, kde Japonci přichystali past. 500 nepřátelských vojáků a námořníků, někteří převlečení

---

⁸⁰ MOSKIN, s. 365–366.

⁸¹ „*The War Between the Smiths*”: *High Command Feud at Saipan*. In: Warfare history network [online], [cit. 2022-04-07]. Dostupné z: <https://warfarehistorynetwork.com/2018/12/15/the-war-between-the-smiths-high-command-feud-at-saipan/>.

⁸² Tamtéž.

⁸³ MOSKIN, s. 366–367.

v amerických, prorazili a mířili na letiště Aslito. Nicméně 25. a 14. pluk námořní pěchoty tento pokus zmařily. Na severu probíhaly tvrdé boje a Holland Smith je popsal takto: „*Ačkoliv vzdorovali v jeskyních a úkrytech na hřebech a pokoušeli se nás v noci napadat z kapes, které jsme minuli, vyhrabali jsme je a vykourili v bojích muže proti muži... Byla to válka, jakou nikdo předtím nepoznal: jeskynní válka, ve které vojáci šplhali, plazili se, bili klacky, stříleli, pálili a bodali jeden druhého k smrti.*“⁸⁴ Do konce června získali Američané střední Saipan pod kontrolu, ale od vylodění ztratili celkem 10 778 mužů. Spojencům zbývalo dobýt severní část ostrova, kde Japonci utvořili poslední obrannou linii.⁸⁵

Mezi 2. a 4. červencem probíhaly boje o město Garapan, které během těchto dnů obsadila 2. divize námořní pěchoty a 4. července obsadila Flores Point severně od Garapanu. 27. pěší divize získala kontrolu nad Tanapagem, což byla západní část japonské obranné linie. 4. divize námořní pěchoty obsadila Hill 221, střed japonské obrany a bez problémů pronikla na zbytek celé linie. 23. pluk se rozprostíral přes polovinu šířky ostrova, což činilo 3657 km a 24. a 25. pluk se dostal k severovýchodnímu pobřeží ostrova. V noci z 3. na 4. července se z 2. divize námořní pěchoty stala rezervní síla. Hlavní silou amerických sil k dobytí severní a tedy i poslední části ostrova, se stala 4. divize námořní pěchoty.⁸⁶

Když japonští vojáci ustupovali, nechávali za sebou jeskyně, ve kterých zůstávali někteří Japonci ukrytí a útočili na procházející Američany, kteří o nich nevěděli. Nepřátelští vojáci využívali lstí, aby své nepřátele napadli ze zálohy. Například se potírali krví svých padlých spolubojovníků a následně hráli mrtvé, čímž zmátly Američany a mohli je napadnout zezadu.⁸⁷

Poté co Japonci ustoupili, bylo Hollandu Smithovi jasné, že se nepřátelé chystají provést útok banzai. Varoval proto všechny jednotky, aby si dávali větší pozor a osobně navštívil 27. pěší divizi, které od 28. června velel generálmajor George Griner, protože předpokládal, že japonský útok bude veden podél pobřeží na Tanapag.⁸⁸

Dne 5. července, když generálporučík Saitó musel již po šesté změnit místo velitelského stanoviště, se rozhodl společně s viceadmirálem Nagumou, že proběhne

---

⁸⁴ Tamtéž, s. 367.

⁸⁵ Tamtéž, s. 368.

⁸⁶ ROTTMAN, *Saipan*, s. 67–68.

⁸⁷ WRINN, s. 35–36.

⁸⁸ Tamtéž, s. 36–37.

finální útok a že oni dva spáchají další den sebevraždy.⁸⁹ Saitó se omluvil vládě v Tokiu a sebevraždy provedli 6. července v 10:00,⁹⁰ Saitó přitom vykřikl „*Tenno Haika! Banzai*“⁹¹ Poté se Saitó svým mečem podřízl a jeho asistent ho a Nagumu střelil zezadu do hlavy. Předtím, než byl zabit, vydal rozkaz k zahájení útoku na den 7. července v 03:00.⁹² V den útoku se 4000 japonských vojáků, kteří byli opilí, shromáždili na místě, kde držela pozici 27. divize, konkrétně 105. pěší pluk. Japonci zaútočili a v tomto sebevražedném útoku postoupili o 1000 m. Nicméně do 18:00 téhož dne měli Američané všechny pozice zpět. Po počítání všech ztrát zemřelo při tomto útoku přes 4000 japonských útočníků. Tento útok se stal největším útokem *banzai* ve válce v Tichomoří.⁹³

Následující den, 8. července Američané začali postupovat a obsazovali zbytek ostrova, přičemž viděli japonské vojáky, kteří páchali sebevraždy nejrůznějšími způsoby, ať už skokem z útesů nebo velitelé stínali své podřízené vojáky, ale nejhorší pohled se americkým vojákům a námořníkům naskytl až 9. července, kdy viděli, jak civilisté páchají sebevraždy a s nimi i celé rodiny s dětmi.⁹⁴ To bylo především způsobeno tím, že se japonské velení bálo, aby Američané nevyužili zajaté civilisty ke své propagandě a tak byli civilisté udržováni v přesvědčení, že pokud se nechají zajmout Američany, bude s nimi zacházeno brutálně a následně budou popraveni.⁹⁵

V neděli 9. července roku 1944 v 16 hodin a 15 minut viceadmirál Turner oficiálně oznámil dobytí ostrova Saipan. I když samotná bitva skončila, bylo potřeba najít a zlikvidovat samostatné skupiny japonských vojáků, což zabralo ještě nějaký čas a někteří se vzdali buď až při kapitulaci Japonska v roce 1945, nebo dokonce až po skončení druhé světové války.⁹⁶

5.5 Tinian

Obraně ostrova Tinian, na který spojenci zaútočili 24. července, velel plukovník Kijoči Ogata a byl si jistý, že se Američané vylodí jedině na dvou místech a to buď ve městě

---

⁸⁹ SKŘIVAN, *Japonská válka*, s. 383.

⁹⁰ *Battle for Saipan*. In: History [online], [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: https://www.history.com/topics/world-war-ii/battle-of-saipan#section_4.

⁹¹ WRINN, s. 37.

⁹² Tamtéž.

⁹³ *Banzai attack: Saipan*. In: The National WWII Museum [online], [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.nationalww2museum.org/war/articles/banzai-attack-saipan>.

⁹⁴ WRINN, s. 41–44.

⁹⁵ SKŘIVAN, *Japonská válka*, s. 383.

⁹⁶ Tamtéž, s. 384–385.

Tinian na západě ostrova, nebo na druhé straně v zátocě Asiga a pouze tyto dvě místa nechal důkladně opevnit. Hlavní síla obrany byl 50. pěší pluk s asi 4000 muži, kteří byli dobře vycvičení a měli i dostatek zkušeností. Tento pluk patřil k nejlepším japonským jednotkám a disponoval účtyhodnou protiletadlovou palbou, která si při bombardování Saipanu získala respekt. Dále se na Tinianu nacházel jeden prapor 135. pěšího pluku, který zde při americké invazi na Saipan prováděl cvičení, a tudíž zde uvízl. Toto byla asi polovina obranné síly a druhou polovinu tvořili příslušníci válečného námořnictva. Celkem to bylo asi 9000 mužů. Obrana byla rozdělena na tři sektory a do každého byl přidělen jeden prapor 50. pěšího pluku. Na severozápadě ostrova, kde byly jen malé pláže, byla umístěna jen jedna rota praporu a ostatní byly převeleny, společně se 135. praporem do zálohy a ta byla označena jako mobilní útočná jednotka.⁹⁷

Na ostrově bylo mnoho obranných postavení. Mezi letištěm a pobřežím byla stopadesátimilimetrová pobřežní děla určená proti křižníkům a torpédoborcům. Podél pobřeží bylo mnoho bunkrů a kulometných hnízd a letiště byla chráněna již zmíněnou protiletadlovou palbou. I přes tento pozoruhodný model obrany byla v době vylovení již mnoho obranných postavení zničena. To bylo dáno tím, že se Tinian nachází dostatečně blízko Saipanu, že zde mohlo být využito americké dělostřelectvo. Od 13. června byl ostrov každý den ostřelován a 26. června ostřelovaly tři křižníky systematicky vybrané cíle. V době invaze již byla většina viditelných obranných postavení zničena a zachována zůstala jen ta, které Japonci důkladně skryli před americkými průzkumy. 19. července jeden důstojník oznámil novou bombardovací techniku využívající napalm. Útok napalmem byl schválen a ve třetím týdnu bombardéry P-47 startující ze Saipanu spálily třtinová pole a křoviny kolem. Ostrov Tinian se stal nejvíce ostřelovaným

a bombardovaným ostrovem než jakýkoli jiný cíl ve válce v Pacifiku.⁹⁸

Hlavní invazivní silou byla 4. divize námořní pěchoty, podporovaná 2. divizí a 27. pěší divize zůstala v záloze. Rozpravy o tom, kde bude nejlepší se vylodit, vedly k přesvědčení, že pláže Bílá 1 a Bílá 2 nepřipadají v úvahu kvůli tomu, že jsou příliš malé. Nicméně noční průzkumy námořní pěchoty a demoličních specialistů ukázaly, že na západní pláži v zátocě Asiga, jsou pravděpodobně velmi dobře opevněny a tudíž vylodění se tam, by znamenalo téměř jistý neúspěch. Pláž u města Tinian byla na západní straně ostrova, takže to nepřipadalo v úvahu. Po zhodnocení těchto faktů

---

⁹⁷ HOYT, s. 288–289.

⁹⁸ Tamtéž, s. 290–291.

se velení rozhodlo, že invaze proběhne na severozápadní části ostrova, tedy na plážích Bílá 1 a Bílá 2.⁹⁹ V den invaze proběhla klamná operace u města Tinian, která probíhala od 05:57 do 10:15 a provedla ji 2. divize námořní pěchoty.¹⁰⁰ Tato diverzní akce se setkala s mnohem větším účinkem než u ostrova Saipan. Američtí námořníci sešplhali z transportních lodí do člunů, které je převezly na druhou stranu lodě, kde opět vylezli na palubu a znovu sešplhali do člunů na straně namířené k ostrovu. Tímto manévrem diverzní akce dokázala, že se to z pláže muselo jevit jako nekonečný proud námořníků nastupující do člunů. Ještě toho dne admirál Harry W. Hill slyšel v rádiu Tokio, že japonští obránci úspěšně ubránili Tinian před Američany, kterého se zúčastnilo na sto vylodovacích člunů.¹⁰¹

Vylodění začalo dělostřeleckou přípravou z ostrova Saipan, následováno ostřelováním z lodí. Byly použity kouřové granáty, aby nepříteli znepríjemnili výhled na pláže a tím usnadnili invazi. V 07:42 se jako první na pláž Bílá 1 dostal 24. pluk 4. divize námořní pěchoty. Ve srovnání s ostatními vylodovacími operacemi, bylo vylodění 24. pluku poněkud snadné a už za 40 minut byl celý pluk na plážích a dosáhl prvních cílových bodů. 25. pluk, vylodující se na pláži Bílá 2 na jihu, měl problémy s minami, které zničily dvě LVT. Nicméně pluk dorazil na pláž v 07:50.¹⁰² Kvůli práci inženýrů v odstraňování min, se 25. pluk dostal na pláž až v 13:37. Jako rezerva se měl ráno vylodit 23. pluk, který měl ale problémy s komunikací a na pláž se dostal až v 14:00. I přes všechny problémy se do večera vylodilo 15 614 mužů. Postup do vnitrozemí byl zastaven v 16:30, protože velitelé se obávali japonského nočního protiútoky, který také přišel. Začal uprostřed noci a doprovázely ho výkřiky *banzai*. Japonské námořní jednotky napadli 24. pluk ve 02:00 a armádní jednotky napadli 23. pluk v 03:30. Japonské jednotky velikosti roty se snažili dostat na pláž, ale byly zničeny a jejich ztráty činily 1 200 mrtvých a pět tanků. Oproti tomu americké jednotky přišly o méně než 100 mužů.¹⁰³

Ve dne 25. července se na plážích Bílá 1 a Bílá 2 vylodil zbytek amerických sil a v ten den a den následující začala 4. divize s postupem a obsazováním severního Tinianu. 23. pluk se vydal na západ a dostal se hluboko pod bod Faibus San Hilo a 24. a 25. pluky mířily na jihovýchod, přičemž 25. pluk bez zjevných potíží obsadil horu

---

⁹⁹ Tamtéž, s. 291–293.

¹⁰⁰ ROTTMAN, *Saipan*, s. 76.

¹⁰¹ HOYT, s. 293–294.

¹⁰² CROWL, Philip A., *Campaign in the Marianas*, Washington 1993, s. 288–293.

¹⁰³ ROTTMAN, *Saipan*, s. 77–80.

Lasso, která je nejvyšším bodem ostrova a až tam se ukázalo, že japonské jednotky se systematicky stáhly. Byly zde pečlivě ukryté skrýše i zničené dokumenty. Japonští vojáci a námořníci se nenacházeli v severní části ostrova, protože po neúspěšném nočním útoku se plukovník Ogata rozhodl pro vytvoření obranné linie vedoucí od bodu Gurguan do středu zátoky Asiga. To ukazuje na to, že japonští obránci byli lepší než ti, se kterými vojáci bojovali na Saipanu. Dále 8. pluk obsadil letiště Ushi a všechny jednotky se připravovaly na vpád do jižní části ostrova Tinian.¹⁰⁴

Mezi 27. a 28. červencem postupovaly 2. a 4. divize kupředu pomocí tzv. loketního útoku. To znamená, že nejdřív postoupila 2. divize na východě a 4. divize na západě se držela zpátky, další den se vystřídalý. Tato strategie umožňovala divizím větší dělostřeleckou podporu. Nicméně 29. července byla tato strategie opuštěna a divizím byl vydán rozkaz postupovat co nejrychleji kupředu. 30. července zaútočila 4. divize na dobře maskované jeskyně na západním pobřeží a následně postupovala přes město Tinian, které bylo po dlouhém ostřelování a bombardování evakuováno a zbyly z něho jen trosky. 2. divizi čelila tvrdšímu odporu, když se dostala k bodu Masalog, ale do večera 30. července byl dobyt a Japonci byli na ústupu. Plukovník Ogata vytvořenou obrannou linií uprostřed ostrova zrušil téměř okamžitě, co vznikla a to z důvodu rychlého postupu amerických jednotek. Nařídil všem svým mužům, aby se shromáždili na jižním cípu ostrova a bránili hřebenovou linií. Sám Ogata přesunul své stanoviště k bodu Marpo. Americký postup byl tak rychlý z důvodu v celku rovného terénu Tinianu, který umožňoval tankům plynulý a rychlý průjezd. Také zde byla mnohem lepší komunikace, než na ostrově Saipan. Z tohoto důvodu se dá označit invaze na Tinian ne za maraton, ale sprint.¹⁰⁵

Ráno 31. července bylo zahájeno cílené ostřelování a bombardování jižního cípu ostrova pomocí dvou bitevních lodí, tří křižníků a 13 torpédoborců, které trvalo až do zahájení útoku v 08:30. Námořníci museli dobýt nepojmenovaný vrchol tvořený útesy, který ležel mezi body Marpo a Lalo. Na západě postoupil 24. pluk námořní pěchoty až k útesu, kde zajistil důležitou cestu na vrchol. Úkolem 2. divize bylo zajistit základnu na hřebenu a zabránit Japoncům případný únik na východní pobřeží. 6. pluk se cestou na vrchol zasekl, ale 8. pluk našel vhodnou cestu, po které se dostal na vrchol a ten obsadil. V noci podnikli Japonci opět protiútoky, které zahájily v 01:00, ale nebyli nijak úspěšné. Ráno v 05:15 zaútočilo 700 japonských mužů na 8. pluk s pokřikem

---

¹⁰⁴ CROWL, s. 295–296.

¹⁰⁵ Tamtéž, s. 296–299.

banzai, ale 8. pluk si udržel pozici. 1. srpna v 08:00 začal postup amerických jednotek a i když nebyl během dne 6. plukem námořní pěchoty dobyt bod Marpo, generálmajor Schmidt prohlásil ostrov Tinian v 18:55 za zabezpečený.¹⁰⁶

Poslední japonské malé útoky skončili 3. srpna a mnoho dalších civilistů se vzdávalo a hromadné sebevraždy jako na Saipanu se neuskutečnily. Nicméně někteří japonští vojáci civilisty zabíjeli, ať už pomocí výbušnin nebo shozením z útesu.¹⁰⁷ Ztráty amerických sil činili 389 padlých a 1816 raněných. Z japonské posádky bylo zajato 252 mužů a přes 5 000 jich bylo pohřbeno, ale trvalo ještě tři měsíce, než byl ostrov kompletně vyčištěn od nepřátel. Plukovník Ogata, po tom co zjistil, že se zhroutila organizovaná obrana, spáchal sebevraždu.¹⁰⁸

5.6 Guam

Invaze na Guam měla začít 18. června 1944, ale uskutečnila se až 21. července. Důvodem odložení bylo připlutí Ózawova svazu a následná bitva ve filipínském moři a hlavně tvrdá obrana Saipanu, se kterou Američané nepočítali. Tím dali obráncům na Guamu čas navíc k přípravě obranných postavení. Obráně velel generálporučík Takaši Takašina.¹⁰⁹ Ten měl k 18. červenci k dispozici 18 657 mužů, což zjistili Američané potom, co na Saipanu získali dokumenty o rozdělení japonských sil na ostrovech

ve středním Pacifiku. S těmito dokumenty americké jednotky také získaly informace o obranném postavení Japonců. Hlavní síly byly rozmístěny mezi bodem Bangi a poloostrovem Orote, tedy v zátocce Agat a severně od poloostrova Orote až k oblasti Agana. Tyto oblasti jsou na západní části Guamu. Další menší japonské jednotky byly rozmístěny na jihu ostrova od oblasti Umatac až k oblasti Yona. Takto byly rozvržené síly, protože Japonci předpokládali, že se Američané vylodí právě na západě ostrova Guam.¹¹⁰

Spojenecké síly nashromáždily k invazi na Guam 37 000 námořních pěšáků a 19 000 mužů pozemních vojsk a vylodění se mělo uskutečnit na nejlepších plážích

---

¹⁰⁶ ROTTMAN, *Saipan*, s. 85–87.

¹⁰⁷ Tamtéž, s. 87.

¹⁰⁸ HRBEK, Jaroslav, HRBEK, Ivan, s. 177.

¹⁰⁹ MOSKIN, s. 375.

¹¹⁰ LODGE, Major O. R., *The Recapture of Guam*, Fredericksburg 1984, s. 12–14.

ostrova, tudíž i tam, kde měli Japonci nejlepší obranu. U Asanu severně od přístavu Apra a u Agatu, jižně od tohoto přístavu. Bylo to na obou stranách poloostrova Orote.¹¹¹

Jelikož se invaze opozdila, americké lodě a letadla to využily k intenzivnímu bombardování. Bylo to nejdelší a neintenzivnější bombardování v celé druhé světové válce, ale i tak některá skrytá obranná zařízení unikla zničení. 14. července zahájily akci demoliční skupiny, které do začátku invaze zlikvidovaly 900 zátarasů.¹¹²

V den invaze začalo ostřelování a bombardování Guamu v 05:30 ráno. Ojedinelé bylo, že palba z lodí a bombardování letadly probíhalo současně. Při jiných operacích se nejprve bombardovalo nebo ostřelovalo z důvodu možného zásahu letadla nábojem z lodí. Tento problém byl vyřešen tak, že letadla začala stoupat nad trajektorií projektilů. Do 08:03 byla palba mířena především na obranná zařízení a pak se zaměřila na pláže. 8 minut před vyloďením se zvýšila intenzita ostřelování, a když byly LVT s vojáky a námořníky 1 000m od pláže, letadla na japonská obranná zařízení vypálila rakety, které měly zničující účinek. Palba a bombardování ustaly, až když byly LVT 300 m od pláží.¹¹³

V 08:33 se americké jednotky vylodily na všech úsecích. Na levém konci severní části dobyla odpoledne 3. pluk námořní pěchoty útes Chonito a mys Adelup. Na pravé straně severního úseku se 9. pluk probojoval 1500 m do vnitrozemí a vytvořil zde předmostí, ve kterém ale byly mezery a Japonci si drželi vyvýšeniny. V jižních částech postoupil na levé straně 22. pluk, který byl součástí 1. brigády, do vesnice Agat, ze které zbyly trosky a dále 1000 m do kopcovitého vnitrozemí. Na pravé straně obsadil 4. pluk námořní pěchoty mys Bangi a dostal se na úpatí hory Alifan. Za první den si spojenci vytvořili 4500 m dlouhé a 2000 m hluboké předmostí, které stálo Američany 350 padlých. V noci, jak již bylo zvykem, Japonci provedli protiútok, kterým chtěli získat ztracené pozice, ale neuspěli a utrpěli těžké ztráty, ale ani americké jednotky dobyté oblasti neubránili beze ztrát.¹¹⁴

Během 23. a 24. července se rozšířilo předmostí natolik, že generál Roy S. Geiger nařídil zahájit útok na poloostrov Orote ráno 25. července a pověřil tím 1. brigádu. Útok na poloostrov zahrnoval propojení severní a jižní fronty. 3. divize měla postupovat na jih a odříznout poloostrov Orote a 77. divize měla na jihu držet pozici. Po šesti hodinách co byl vydán rozkaz generálem Geigerem, byl útok posunut na 07:00

---

¹¹¹ HOYT, s. 322–323.

¹¹² MOSKIN, s. 375–376.

¹¹³ NELSON, Harold W., *Guam: Operation of the 77th Division*, Washington 1989, s. 31.

¹¹⁴ MOSKIN, s. 376–378.

následujícího dne, z důvodu, že 1. brigáda potřebovala více času na přípravu. Útok začal 26. července tak, jak byl naplánován a byl podpořen dělostřeleckou palbou 3. i 77. divize. Během dne měla 1. brigáda největší problémy na místě úzkém jen tři čtvrtě míle. I přes komplikace se ale do večera podařilo 1. brigádě probít o 1 500 m a dostat se tak do poloviny cesty směrem k východní části letiště ležící na poloostrově Orote. Další den byl zahájen útok v 07:15 a 4. pluk narazil na připravené a opevněné japonské pozice a utrpěl těžké ztráty. Naopak na pravé straně poloostrova postoupil do 28. července 22. pluk asi o 550 m před linii 4. pluku bez většího odporu, čímž se vystavil možnému protiútok z levého boku. Jako podpora 4. pluku byly na pomoc vyslány tanky a útok byl naplánován na 16:00 téhož dne. Za pomoci námořní pěchoty a tanků, se 1. brigádě podařilo stabilizovat frontu a 29. července v 10:00 byl zahájen finální útok na západní část poloostrova Orote, který byl obsazen v 17:00. Japonci se nechtěli vzdát a místo toho se buď nechali zabít, nebo spáchali sebevraždu. Spojenecké jednotky při obsazování poloostrova zabily 2000 až 3000 Japonců.¹¹⁵

V noci před zahájením útoku na poloostrov Orote, zahájil generálporučík Takašina největší protiútok za celou válku. Jeho jednotky zaútočily po celé délce severní linie 3. divize námořní pěchoty. V americké obraně se nacházely mezery, kterých japonské útočníci využili a měli za cíl především muniční a zásobovací sklady. Současně s tím měl být zahájen protiútok i z poloostrova Orote. Jednotky měly prorazit skrz 22. pluk, spojit se se severními jednotkami a společně napadnout přístav Agat. Útok začal chvíli před půlnocí a byl lépe koordinovaný, než útoky *banzai*, na které byli Američané zvyklí. Nicméně Japonci byli opilí a některé útoky se zpozdily. Nejúspěšnější útok byl veden ve středu obrany 3. divize, kde Japonci prorazili a dostali se až k nemocničnímu stanu na pláži. Nicméně útočníci byli zničeni a postupně zaháněni pomocí tanků. Na poloostrově Orote se nepřítelům nepodařilo prorazit skrze 22. pluk a utrpěli těžké ztráty. V severní části probíhaly boje přes celou noc a na některých místech byli Japonci poraženi až v poledne 26. července. Tímto ohromným útokem utrpěli Japonci ztráty kolem 3500 mužů, ale největším problémem bylo, že padli zkušení vojáci a obránci ostrova Guam se poté nezmohli na vybudování další obranné linie, ale jen na zadržovací ústup. Spojenecké jednotky ztratily kolem 200 až 300 mužů.¹¹⁶

---

¹¹⁵ NELSON, s. 41–45.

¹¹⁶ ROTTMAN, Gordon L., *Guam 1941 & 1944: Loss and reconquest*, Oxford 2004, s. 56–61.

Dne 28. července byly již japonské jednotky na ústupu a mířily na sever. Spolu s nimi ustupoval i generálporučík Takašina, který byl zabit kulometem tanku námořní pěchoty. Do této doby padlo na ostrově odhadem 9000 Japonců, ale jen 50 jich bylo zajato, což vypovídalo o charakteru následujících bojů. Nepřátelé měli připravené léčky či zaminované silnice. 31. července byla 3. divizí a 77. pěší divizí zahájena ofenzíva na sever Guamu, kde se rozprostírala hornatá krajina a hustá džungle, která znemožňovala komunikaci, a stávalo se, že americké jednotky napadly Američany. Toho dne bylo obsazeno hlavní město Agana, ze kterého zbyly jen trosky.¹¹⁷

Následující dny boje probíhaly v okolí hory Barrigada, Mataguoc a hory Santa Rosa. Generál Geiger si vyžádal dělostřeleckou podporu, která ale v husté džungli nebyla příliš účinná. Na pomoc přilétala i letadla ze Saipanu, která na Japonce shazovala napalm.¹¹⁸ 7. srpna v poledne byla zahájena závěrečná ofenzíva na severu Guamu a druhý den byla dobytá hora Santa Rosa, která byla opěrným bodem. Nicméně Japonci zde již nebyli, ale Američané zde našli mrtvé původní obyvatelé s useknutou hlavou. Japonci je využili na stavbu obranných zařízení a poté je zabili, pravděpodobně proto, aby nemohli americkým jednotkám vyrazit informace.¹¹⁹ 8. srpna byla také dobytá hora Mataguoc a byl dobyt poslední japonský opěrný bod 3. divizí námořní pěchoty, která následně prohlásila Guam za zabezpečený. Oficiální vyhlášení vydal generál Geiger 10. srpna 1944.¹²⁰

I když byl ostrov zabezpečený, na Guamu stále byli tisíce Japonců, kteří byli odhodláni zabít jakéhokoliv Američana. Podle odhadů to bylo až 10 000 mužů rozptýlených do skupinek ne větších než velikost roty, kteří hladověli. Z Guamu se stalo výcvikové středisko, kde se ovšem používala „ostrá munice“ a dočišťováním ostrova se bojové jednotky naučily novým dovednostem. Ještě po skončení druhé světové války byli odloučení Japonci vypuzováni z ostrova a některým se podařilo přežít celé roky.¹²¹

Celkové ztráty způsobené invazí na Guam činily 7000 mrtvých a zraněných námořních pěšáků a 1000 armádních mužů. Američané po dobytí ostrova napočítali kolem 18 500 japonských těl, což znamenalo, že zbylých 8000 vojáků a námořníků

---

¹¹⁷ MOSKIN, s. 381.

¹¹⁸ HOYT, s. 337.

¹¹⁹ MOSKIN, s. 382.

¹²⁰ HOYT, s. 341–342.

¹²¹ Tamtéž, s. 342–343.

zemřelo hladem v jeskyních nebo bylo zabito při čištění ostrova. Američanům se vzdalo jen 1250 japonských mužů, kteří byli prakticky na pokraji smrti hladem.¹²²

---

¹²² Tamtéž, s. 343.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zanalyzovat problematiku operace Forager. V první řadě rozebrat jedny z nejdůležitějších momentů, které vedly k invazi na Mariánské ostrovy. Hlavním záměrem práce bylo probádat důležitost operace a zanalyzovat průběh samotného vylodění a obsazení jednotlivých ostrovů, konkrétně Saipanu, Tinianu a Guamu. Dalším autorovým cílem bylo rozebrání strategie a přiblížení průběhu bitvy ve Filipínském moři.

Operace Forager skončila ve finále úspěchem pro Spojené státy americké, které získaly nadvládu nad ostrovy Saipan, Tinian a Guam, ale za cenu ztráty několik tisíc mužů. Ani po obsazení a oficiálním prohlášení ostrovů za dobyté, nebyly boje ukončeny, protože se na všech třech ostrovech ukryvali Japonci, kteří stále chtěli bojovat proti Američanům. Dobýt ostrovy se Američanům sice podařilo relativně rychle, ale doprovázely je nečekané komplikace, které zpomalily postup amerických jednotek. Jedním z takových momentů je například špatný odhad počtu obránců na ostrově Saipan, kde Spojenci předpokládali jen poloviční počet japonských jednotek. Naopak na ostrově Tinian probíhala invaze bez větších komplikací a ostrov se stal nejlépe hodnocenou vylodovací operací ve válce v Pacifiku. Opětovné obsazení Guamu se stalo významným symbolickým aktem, protože právě ostrov Guam byl prvním, který byl na počátku války obsazen japonským císařstvím, což i na japonské straně vyústilo v domnění, že Japonsko válku nevyhraje.

Japonské císařství udělalo pravděpodobně chybu v tom, že se opevňováním ostrovů věnovalo později a nebylo možno vybudovat dokonalá obranná postavení. Pouze polemikou může být, zda by i dokonalá obranná postavení zastavily americkou mašinerii. Další podstatnou chybou mohla být japonská představa o „rozhodující bitvě“ na moři, kterou by mohli vyhrát. V této době měly Spojené státy dostatek námořních prostředků na zničení téměř jakéhokoliv loďstva. Nicméně největší japonská chyba, která se opakovala po celou dobu války v Pacifiku, bylo, že zbytečně umírali zkušení vojáci, námořníci a letci z důvodu spáchání *kamikadze* nebo *harakiri*.

Sporné hodnocení už v době války dostával admirál Spruence, který se při bitvě ve Filipínském moři podle některých choval příliš opatrně, což mělo za následek nezničení celého japonského loďstva a to vedlo k bitvě u Leyte. Nicméně po bitvě ve Filipínském moři již Japonci nebyli schopni efektivně čelit spojenecké flotile, především americkým letadlovým lodím. Obsazením Mariánských ostrovů

se Američané dostali na hranici poslední japonské obranné linie a otevřeli si tím cestu na Filipíny a následně do Japonska. Od této doby začala americká letadla B-29 bombardovat samotné Japonsko a v roce 1945 z ostrova Tinian odstartovaly bombardéry, které shodily atomové bomby na Hirošimu a Nagasaki.

Dnešní doba se o toto téma příliš nezajímá a nepovažuje ho za tak důležité, jako například dobytí Okinawy. O tom svědčí i to, že neexistuje příliš podrobných českých zdrojů o operaci Forager, jako ty, které vycházejí v zahraničí. Nicméně ani zahraničních zdrojů zatím není tolik, aby se vyrovnaly ostatním operacím v tichomořské válce. Avšak po autorově analýze tématu došel k závěru, že právě tato operace byla klíčová a usnadnila americkým jednotkám postup skrze střední Pacifik až na japonské domovské ostrovy.

7 Seznam literatury

7.1 Bibliografie

BROWN, David, *Operace letadlových lodí ve II. světové válce*, Praha 2011.

CROWL, Philip A., *Campaign in the Marianas*, Washington, D.C. 1993.

HALLAS H. James, *Saipan: The Battle That Doomed Japan in World War II*, Mechanicsburg 2019.

HOYT, Edwin P., *1944: Válka ve středním tichomoří*, Praha 2021.

HRBEK, Jaroslav, HRBEK, Ivan, *Vítězství přichází z moře: Od vylodění u Anzia po kapitulaci v Tokijském zálivu*, Praha 1999.

HUBÁČEK Miloš, *Pacifik v plamenech*, Praha 1990.

HUBÁČEK, *Ofenzíva v Pacifiku*, Praha 1987.

LODGE, Major O. R., *The recapture of Guam*, Fredericksburg 1984.

MOSKIN, J. Robert, *Dějiny námořní pěchoty USA*, Plzeň 1997.

NELSON, Harold W., *Guam: Operation of the 77th Division*, Washington D.C. 1989.

PIEKALKIEWICZ, Janusz, *Námořní válka 1939–1945*, Plzeň 1997.

PREFER, Nathan N., *The Battle for Tinian*, Havertown 2012.

ROTTMAN, Gordon L., *Guam 1941 & 1944: Loss and reconquest*, Oxford 2004.

ROTTMAN, Gordon L., *Saipan & Tinian 1944: Piercing the Japanese Empire*, Oxford 2004.

SAUNDERS Hrowe H., *Duel v Pacifiku*, Plzeň 1995.

SKŘIVAN, Aleš, *Japonská válka: vzestup a pád říše vycházejícího slunce 1931–1945*, Praha 2021.

SKŘIVAN, Aleš, *Pád Nipponu*, Praha 1990.

VAT, Dan van der, *Válka v Pacifiku: americko-japonská námořní válka 1941–1945*, Praha 2001.

WRINN, Daniel, *Battle for Saipan: 1944 Pacific D-day in the Mariana islands*, Thermopolis 2021.

7.2 Internetové zdroje

“The War Between the Smiths”: *High Command Feud at Saipan*. In: Warfare history network [online], [cit. 2022-04-07]. Dostupné z:

<https://warfarehistorynetwork.com/2018/12/15/the-war-between-the-smiths-high-command-feud-at-saipan/>.

Banzai attack: Saipan. In: The National WWII Museum [online], [cit. 2022-04-26].

Dostupné z: <https://www.nationalww2museum.org/war/articles/banzai-attack-saipan>.

Battle of the Philippine sea: Operation A-Go. In: Historynet [online], [cit. 2022-04-25].

Dostupné z: <https://www.historynet.com/battle-of-the-philippine-sea-operation-a-go/>.

Neohrabaný dělník pacifické války. In: Válka [online], [cit. 2022-03-21]. Dostupné z:

<https://www.valka.cz/672-Neohrabany-delnik-pacificke-valky>.

Northern Mariana Islands. In: Britannica [online], [cit. 2022-04-23]. Dostupné z:

<https://www.britannica.com/place/Northern-Mariana-Islands>.

Operation A-GO Part I. In: Weapons and warfare [online], [cit. 2022-04-26]. Dostupné z:

<https://weaponsandwarfare.com/2021/01/26/operation-a-go-part-i/>.

Pearl Harbor. In: History [online], [cit. 2022-04-23]. Dostupné z:

<https://www.history.com/topics/world-war-ii/pearl-harbor>.

The Key to the Central Pacific: The Capture and Strategic Development of the Mariana Islands by the United States in World War II. In: Ocean exploration [online], [cit. 2022-04-23]. Dostupné z:

<https://oceanexplorer.noaa.gov/explorations/22saipan-surveys/features/history/history.html>.

USS Lexington (CV-2). In: National Museum of the U.S. Navy [online], [cit. 2022-04-25]. Dostupné z:

<https://www.history.navy.mil/content/history/museums/nmusn/explore/photography/wwii/wwii-pacific/turning-the-japanese-tide/1942-may-battle-of-the-coral-sea/usn-ships/uss-lexington-cv-2.html>.

Withdrawal from Guadalcanal: Abandoning the Island of Death. In: Warfare history network [online], [cit. 2022-04-25]. Dostupné z:
<https://warfarehistorynetwork.com/2016/10/27/abandoning-the-island-of-death/>.

8 Resumé

The aim of the bachelor thesis is operation Forager, which means the invasion at Mariana Islands. It happened in Pacific war in 1944, which is part of World War II, and it is a conflict between Japan and United States of America. To put the invasion in to the context, the situation from beginning the Pacific war to operation Forager is mentioned. First the Japanese attack at Pearl Harbour and their next expansion, which led to battle of Midway. Then American's recapturing the main areas, as Guadalcanal and Marshall islands, which are captured just before the operation Forager.

Operation Forager had goal to capture three main islands in Mariana archipelago, Saipan, Tinian and Guam. First of the islands Saipan had been captured between 15th June to 9th July and it was accompanied by some problems. On the other hand, capture of Tinian Island, running between 24th July and 1st August, was smooth and fast. It was one of the most highly rated operations in the Pacific War. Recapture of the last island Guam, which is the largest, was between 21st July and 10th August and it was symbolic, because Guam was one of the first islands that Japan took in 1941.

To the operation Forager belonged battle of the Philippine Sea. The author analyses the strategy that led Japan and America to the naval battle, which is battle of the aircraft carriers. Japan sent almost 500 planes in four waves to attack American ships, but anti-aircraft fire and pilots destroyed the attackers before they could invade aircraft carriers. This battle is called "The Great Marianas Turkey Shoot" and after the battle the Japan aircraft carriers have ceased to be the threat.